

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne ... 2015,

kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o spotřebních daních

Čl. I

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění zákona č. 479/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 313/2004 Sb., zákona č. 558/2004 Sb., zákona č. 693/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 379/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 310/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 37/2008 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 245/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 292/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 59/2010 Sb., zákona č. 95/2011 Sb., zákona č. 221/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 457/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 308/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 201/2014 Sb., zákona č. 331/2014 Sb. a zákona č. .../2015 Sb., se mění takto:

1. V § 25 odst. 4 se slova „[§ 58 odst. 5 písm. b)]“ zrušují.
2. V § 29 odst. 2 se slova „(§ 60 odst. 13)“ zrušují.
3. V § 45 odst. 12 písm. b) se slova „, nebo pokud tato výsledná směs neobsahuje minerální oleje, u kterých lze uplatnit nárok na vrácení daně podle § 54 odst. 3“ zrušují.
4. V § 48 odst. 5 se číslo „7 665“ nahrazuje číslem „8 415“.
5. V § 48 odst. 5 se slova „sazbou 8 415 Kč/1 000 l“ nahrazují slovy „stejnou sazbou jako minerální olej uvedený v § 45 odst. 1, kterému se vlastnostmi a účelem použití nejvíce přibližují“.

CELEX: 32003L0096

6. V § 48 odstavec 10 zní:

„(10) Minerální oleje uvedené v § 45 odst. 3 se zdaňují

- a) sazbou 1 180 Kč/1 000 l v případě rostlinných olejů uvedených pod kódy nomenklatury 1507 až 1518, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv a jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro pohon motorů,
- b) sazbou 1 800 Kč/1 000 l v případě metylesterů mastných kyselin uvedených pod kódem nomenklatury 3824 90 99, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv a jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro pohon motorů,
- c) v ostatních případech stejnou sazbou jako minerální olej uvedený v § 45 odst. 1, kterému se vlastnostmi a účelem použití nejvíce přibližují.“

CELEX: 32003L0096

7. V § 48 odstavec 10 zní:

„(10) Minerální oleje uvedené v § 45 odst. 3 se zdaňují stejnou sazbou jako minerální olej uvedený v § 45 odst. 1, kterému se vlastnostmi a účelem použití nejvíce přibližují.“

8. V § 49 se odstavce 13 a 14 zrušují.

Dosavadní odstavce 15 a 16 se označují jako odstavce 13 a 14.

9. V § 49 se odstavec 13 zrušuje.

Dosavadní odstavec 14 se označuje jako odstavec 13.

10. V § 52a odst. 4 se číslo „16“ nahrazuje číslem „14“.

11. V § 52a odst. 4 se číslo „14“ nahrazuje číslem „13“.

12. V § 53 odst. 1 se slova „, 13 až 15“ nahrazují slovy „a 13“.

13. V § 53 odst. 1 se slova „, 8 a 13“ nahrazují slovy „a 8“.

14. V § 53 odst. 5 písm. b) se slova „až 15“ zrušují.

15. V § 53 odstavec 5 zní:

„(5) Konečný spotřebitel je oprávněn přijímat bez povolení k přijímání a užívání minerálních olejů osvobozených od daně minerální oleje osvobozené od daně podle § 49 odst. 1 v jednotkovém balení o obsahu nejvýše 20 litrů mimo rámec své podnikatelské činnosti.“

16. V § 54 odst. 3 větě druhé se slova „odpovídající dani vypočtené z množství“ nahrazují slovy „11 310 Kč/1 000 litrů“.

CELEX: 32003L0096

17. V § 54 se odstavec 3 zrušuje.

18. V § 56 odst. 2 větě druhé se za číslo „10“ vkládají slova „písm. c)“.

19. V § 56 odst. 2 větě druhé se slova „písm. c)“ zrušují.

20. V § 58 se doplňují odstavce 8 až 10, které znějí:

„(8) Výše zajištění daně pro daňový sklad nebo oprávněného příjemce pro opakované přijímání minerálních olejů se stanoví za použití sazby daně stanovené v § 48 odst. 1 pro střední oleje a těžké plynové oleje uvedené v § 45 odst. 1 písm. b), pokud se jedná o daňový sklad

- a) metylesterů mastných kyselin uvedených pod kódem nomenklatury 3824 90 99, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv a jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro pohon motorů, nebo
- b) rostlinných olejů uvedených pod kódy nomenklatury 1507 až 1518, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv a jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro pohon motorů.

(9) Osoba odebírající pro účely podnikání minerální oleje poskytuje na tyto minerální oleje zajištění daně, jehož výše se stanoví za použití sazby daně stanovené v § 48 odst. 1 pro střední oleje a těžké plynové oleje uvedené v § 45 odst. 1 písm. b), pokud se jedná o

- a) metylestery mastných kyselin uvedené pod kódem nomenklatury 3824 90 99, které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě, splňují kritéria udržitelnosti biopaliv a jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro pohon motorů, nebo
- b) rostlinné oleje uvedené pod kódy nomenklatury 1507 až 1518, které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě, splňují kritéria udržitelnosti biopaliv a jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro pohon motorů.

(10) Při dopravě minerálních olejů podle § 25 odst. 4 se výše zajištění daně z dopravovaných minerálních olejů stanoví za použití sazby daně stanovené v § 48 odst. 1 pro střední oleje a těžké plynové oleje uvedené v § 45 odst. 1 písm. b), pokud se jedná o dopravu

- a) metylesterů mastných kyselin uvedených pod kódem nomenklatury 3824 90 99, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv a jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro pohon motorů, nebo
- b) rostlinných olejů uvedených pod kódy nomenklatury 1507 až 1518, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv a jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro pohon motorů.“.

21. V § 58 se odstavce 8 až 10 zrušují.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů

Čl. II

Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 282/2009 Sb., zákona č. 292/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 463/2012 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 182/2014 Sb., zákona č. 234/2014 Sb. a zákona č. 331/2014 Sb., se mění takto:

1. V části čtyřicáté páté čl. LXXII § 2 odst. 1 písm. d) se za slovo „výrobou“ vkládá slovo „í“.
2. V části čtyřicáté páté čl. LXXII § 8 se odstavec 7 zrušuje.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o ochraně ovzduší

Čl. III

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění zákona č. 64/2014 Sb. a zákona č. 87/2014 Sb., se mění takto:

1. Nadpis § 19 zní: **„Povinnost zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok“**.
2. V § 19 odst. 2 se slova „Povinnost podle odstavce 1 lze“ nahrazují slovy „Dodavatel pohonných hmot může povinnost podle odstavce 1 do 1,2 % objemových z celkového množství motorových benzinů přimíchaných do motorových benzinů nebo do 1,8 % objemových z celkového množství motorové nafty přimíchaných do motorové nafty“ a slova „v rozsahu podle odstavce 1“ se zrušují.
3. V § 19 odst. 4 větě první se slova „místně příslušnému“ zrušují.
4. V § 19 odst. 6 se na konci textu věty první doplňují slova „, byla na daňovém území České republiky spotřebována a nebyla pro účely splnění povinnosti uvedené v odstavci 1 dosud zohledněna“ a ve větě druhé se slova „těchto kritérií“ nahrazují slovy „kritérií udržitelnosti“.
5. V § 19 odst. 9 větě první se slova „místně příslušnému“ a slova „, obsahující identifikační údaje a údaje z evidencí podle odstavce 5“ zrušují.

6. V § 19 odst. 9 se věta druhá nahrazuje větami „V hlášení je dodavatel pohonných hmot povinen uvést údaje týkající se plnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok. Hlášení se podává elektronicky ve formátu a struktuře zveřejněné Generálním ředitelstvím cel na jeho internetových stránkách. Nepodá-li dodavatel pohonných hmot hlášení ani v náhradní lhůtě stanovené celním úřadem ve výzvě, hledí se na pohonné hmoty, které uvedl do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely za kalendářní rok nebo které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie a byly dodány na daňové území České republiky pro dopravní účely za kalendářní rok, jako na pohonné hmoty neobsahující žádné biopalivo.“.

7. V § 19 odstavec 10 zní:

„(10) Dodavateli pohonných hmot, který nesplní povinnost stanovenou v odstavci 1, vzniká povinnost uhradit pokutu z nedodaného objemu biopaliv. Pokuta se vypočte jako součin množství nedodaného biopaliva podle odstavce 1 nebo 9 v litrech a částky 40 Kč. O povinnosti uhradit pokutu rozhodne celní úřad platebním výměrem a současně ji zaeviduje. Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne oznámení tohoto platebního výměru. Pokuta se spravuje podle daňového řádu a je příjmem státního rozpočtu.“.

8. Za § 19 se vkládají nové § 19a až 19e, které včetně nadpisů znějí:

„§ 19a

Povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku

(1) Dodavatel pohonných hmot je povinen zajistit, aby v pohonných hmotách, které uvádí do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely v příslušném období nebo které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie a jsou dodávány na daňové území České republiky pro dopravní účely v příslušném období, bylo obsaženo minimální množství biopaliva

- a) ve výši 2,9 % objemových z celkového množství motorových benzinů přimíchaných do motorových benzinů,
- b) ve výši 4,2 % objemových z celkového množství motorové nafty přimíchaných do motorové nafty.

(2) Pro účely splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku je příslušným obdobím

- a) leden až březen,
- b) leden až červen,
- c) leden až září.

(3) Pro účely splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku jsou zohledňována pouze biopaliva, která splňují kritéria udržitelnosti stanovená prováděcím právním předpisem, byla na daňovém území České republiky spotřebována a nebyla pro účely splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku dosud zohledněna. Splnění kritérií udržitelnosti prokazuje dodavatel pohonných hmot předložením příslušných dokladů vydaných podle § 21; za nesprávnost údaje obsaženého v jemu předloženém dokladu nenese odpovědnost, pokud prokáže, že nebylo možno ji zjistit ani s vynaložením veškerého úsilí, které lze požadovat.

(4) Povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku se nevztahuje na státní hmotné rezervy¹⁶⁾ uváděné při jejich obměně do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky.

§ 19b

Oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku

(1) Oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku je dodavatel pohonných hmot povinen podat celnímu úřadu do 30 dnů po skončení příslušného období.

(2) Oznámení podle odstavce 1 se podává elektronicky ve formátu a struktuře zveřejněné Generálním ředitelstvím cel na jeho internetových stránkách.

(3) V oznámení podle odstavce 1 je dodavatel pohonných hmot povinen uvést údaje týkající se plnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku.

(4) Nepodá-li dodavatel pohonných hmot oznámení podle odstavce 1, hledí se na pohonné hmoty, které uvedl do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely za příslušné období nebo které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie a byly dodány na daňové území České republiky pro dopravní účely za příslušné období, jako na pohonné hmoty neobsahující žádné biopalivo; to neplatí pro pohonné hmoty uvedené nebo dodané v příslušném období, za které bylo podáno oznámení podle odstavce 1.

§ 19c

Jistota

(1) Nesplní-li dodavatel pohonných hmot za příslušné období povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku, je povinen poskytnout za toto období jistotu na zvláštní účet celního úřadu.

(2) Jistota se vypočte jako součin množství nedodaného biopaliva podle § 19a odst. 1 nebo § 19b odst. 4 v litrech a částky 40 Kč.

(3) Jistota je splatná do 30 dnů po skončení příslušného období, za které dodavatel pohonných hmot povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku nesplnil.

(4) Jistota se spravuje podle daňového řádu.

(5) Třicátým dnem po skončení příslušného období jistota za jiné příslušné období v daném kalendářním roce zaniká.

(6) Zánik jistoty nemá vliv na vymahatelnost nedoplatku z ní vzešlého v rozsahu, ve kterém existuje nedoplatek z jistoty za následující příslušné období; v tomto rozsahu zůstávají zachovány účinky provedených exekučních úkonů. Úhrada nedoplatku ze zaniklé jistoty se započítává na úhradu nedoplatku z jistoty za následující příslušné období.

§ 19d

**Vrácení jistoty v případě splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv
za kalendářní rok**

V případě, že dodavatel pohonných hmot splní povinnost zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok, stává se složená jistota přeplatkem. Je-li takto vzniklý přeplatek vratitelným přeplatkem, vrátí jej celní úřad dodavateli pohonných hmot bez žádosti do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro podání hlášení.

§ 19e

**Použití jistoty v případě nesplnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv
za kalendářní rok**

Nesplní-li dodavatel pohonných hmot povinnost zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok, převede se složená jistota na úhradu splatné pokuty z nedodaného objemu biopaliv.“.

9. V § 20 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Dodavatel pohonných hmot může povinnost podle odstavce 1 splnit i uvedením čistého biopaliva nebo směsného paliva podle jiného právního předpisu upravujícího pohonné hmoty¹⁵⁾ do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely nebo dodáním čistého biopaliva nebo směsného paliva, které bylo uvedeno do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie, na daňové území České republiky pro dopravní účely.“.

Dosavadní odstavce 2 až 7 se označují jako odstavce 3 až 8.

10. V § 20 odst. 6 se číslo „4“ nahrazuje číslem „5“.

11. V § 20 odst. 7 se na konci textu věty první doplňují slova „a že byla na daňovém území České republiky spotřebována a nebyla pro účely splnění povinnosti uvedené v odstavci 1 dosud zohledněna“ a ve větě druhé se slova „těchto kritérií“ nahrazují slovy „kritérií udržitelnosti“.

12. V § 21 odst. 1 se za slova „§ 19 odst. 1“ vkládají slova „, § 19a odst. 1“.

13. V § 21 odst. 8 se slova „místně příslušný celní úřad“ nahrazují slovy „celní úřad místně příslušný dovozci“.

14. V § 25 odst. 6 písm. h) se číslo „3“ nahrazuje číslem „4“ a číslo „4“ se nahrazuje číslem „5“.

15. V § 32 odst. 1 písm. g), § 32 odst. 8 úvodní části ustanovení a v § 32 odst. 8 písm. b) se číslo „4“ nahrazuje číslem „5“.

16. V § 32 odst. 8 písm. e) se číslo „3“ nahrazuje číslem „4“.

17. V § 34 odst. 2 písm. d) se číslo „4“ nahrazuje číslem „5“.

Čl. IV

Přechodné ustanovení

Povinnost zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok podle § 19 odst. 1 zákona č. 201/2012 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze za kalendářní rok 2015 splnit i uvedením nebo dodáním čistého biopaliva nebo směsného paliva podle § 19 odst. 2 zákona č. 201/2012 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2015, s výjimkou ustanovení čl. I bodů 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19 a 21 a čl. II bodu 2, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2021.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

A. Daňové zvýhodnění biopaliv

Základní úprava podpory uplatňování udržitelných biopaliv v dopravě v České republice je obsažena v zákonu č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon stanoví povinnost dodávat na daňové území České republiky stanovené minimální množství biopaliv (4,1 % z celkového objemu motorových benzínů a 6,0 % z celkového objemu motorové nafty). Do tohoto povinného minimálního podílu jsou započítávána biopaliva splňující kritéria udržitelnosti, která se nachází v klasických pohonných hmotách (nizkoprocentní přimíchávání), ve vysokoprocentních směsích s klasickými pohonnými hmotami a v čistém stavu.

Nizkoprocentní přimíchávání biopaliv do pohonných hmot nepočítá s žádným daňovým zvýhodněním. Do motorové nafty lze podle příslušných technických norem takto přimíchat až 7 % a do bezolovnatého benzínu až 10 % biosložky.

Daňová zvýhodnění čistých biopaliv splňujících kritéria udržitelnosti (vyjma bioplynu v plynném stavu) a vysokoprocentních směsí biopaliv splňujících kritéria udržitelnosti s klasickými pohonnými hmotami jsou v České republice upravena zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“). Daňová zvýhodnění bioplynu (v plynném stavu) jsou obsažena v části čtyřicáté páté zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů (dále jen „zákon o dani z plynů“). Tato daňová zvýhodnění jsou poskytována na základě předchozího Víceletého programu podpory dalšího uplatnění biopaliv v dopravě, jehož účinnost končí k 30. červnu 2015.

Návrhy navazujících daňových zvýhodnění vysokoprocentních a čistých biopaliv jsou obsahem Víceletého programu podpory dalšího uplatnění udržitelných biopaliv v dopravě na období let 2015 - 2020, který vypracovalo Ministerstvo zemědělství a který byl schválen vládou dne 6. srpna 2014 usnesením č. 655 (dále jen „Program“).

Program byl vypracován na základě čl. 16 (5) směrnice 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny. Podle čl. 26 (2) této směrnice je nutno víceletým programem navrhovaná daňová zvýhodnění oznámit Evropské komisi z hlediska veřejné podpory v souladu s čl. 107 Smlouvy o fungování EU. Program byl zaslán Evropské komisi v průběhu měsíce září 2014. Evropská komise vznesla v rámci procesu notifikace výhrady vůči způsobu výpočtu navrhovaných daňových zvýhodnění, a proto musela být tato Programem predikovaná daňová zvýhodnění v zákonu dodatečně upravena.

Novela zákona nesmí vstoupit v účinnost dříve, než Evropská komise vydá rozhodnutí o schválení Programu. V opačném případě by Evropská komise mohla zahájit řízení s Českou republikou z důvodu porušení čl. 107 Smlouvy o fungování EU.

B. Zavedení sledování plnění povinnosti uvádět stanovené množství biopaliv v pohonných hmotách v průběhu kalendářního roku

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“) upravuje v § 19 povinnost zajištění minimálního obsahu biopaliv v pohonných hmotách.

Dosavadní právní úprava stanovuje povinnost dodavateli pohonných hmot, aby v pohonných hmotách, které uvádí do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely za kalendářní rok nebo které byly uvedeny do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie a jsou dodávány na daňové území České republiky pro dopravní účely za kalendářní rok, bylo obsaženo i minimální množství biopaliva.

Výše minimálního množství biopaliva je uvedena v § 19 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší, kde je stanoveno specifické množství objemových procent odlišně pro motorové benziny (4,1 % objemových z celkového množství motorových benzinů přimíchaných do motorových benzinů) a motorovou naftu (6,0 % objemových z celkového množství motorové nafty přimíchaných do motorové nafty). Povinnost zajistit minimální množství biopaliva lze dle dosavadní právní úpravy splnit rovněž uvedením čistého biopaliva nebo směsného paliva do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely nebo dodáním čistého biopaliva nebo směsného paliva, které bylo uvedeno do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie, na daňové území České republiky pro dopravní účely.

Dodavatel pohonných hmot vykazuje množství a druh biopaliva, kterým se deklaruje splnění výše uvedené povinnosti, v hlášení o splnění povinnosti uvedení minimálního množství biopaliv do volného daňového oběhu pro dopravní účely nebo o splnění povinnosti dodání minimálního množství biopaliv na daňové území České republiky pro dopravní účely v pohonných hmotách uvedených do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie za uplynulý kalendářní rok (dále jen „hlášení“). Hlášení se podává každoročně, a to vždy k 31. lednu následujícího kalendářního roku.

Stávající úprava délky stanoveného období (kalendářní rok) je nevyhovující, neboť v praxi dochází k situacím, kdy dodavatel pohonných hmot uvádí do volného daňového oběhu, resp. dodává ve volném daňovém oběhu z jiných členských států na území České republiky výhradně pohonné hmoty neobsahující biopalivo a v průběhu stanoveného období náhle ukončí činnost, aniž by zákonem stanovenou povinnost ve sledovaném období splnil. Ačkoliv zákon o ochraně ovzduší stanovuje v § 19 odst. 10 povinnost uhradit pokutu z nedodaného objemu biopaliv, v takovém případě již není na kom tuto pokutu vymáhat.

Dosavadní právní úprava rovněž nestanovuje podmínku, kdy pro splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliva v pohonných hmotách nejsou vyloučena již jednou zohledněná biopaliva. V praxi tedy dochází k případům, kdy je totéž biopalivo opakovaně uváděno do volného daňového oběhu nebo dopravováno ve volném daňovém oběhu z jiných členských států na území České republiky a následně opakovaně započteno pro splnění zákonné povinnosti.

Současná právní úprava nemá dopad ve vztahu k zákazu diskriminace.

2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

A. Daňové zvýhodnění biopaliv

Navrhovaná právní úprava vychází z usnesení vlády č. 655 ze dne 6. srpna 2014, které v bodu 2 ukládá prvnímu místopředsedovi vlády a ministru financí zpracovat a předložit vládě návrh novely zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, tak, aby byl v souladu s Programem.

V rámci procesu notifikace Programu však Evropská komise vznesla k navrhovaným výším podpor závažné připomínky, a tak byla v tomto smyslu upravena jednotlivá daňová zvýhodnění vysokoprocenních a čistých biopaliv, která splňují kritéria udržitelnosti biopaliv. Navrhované typy daňových zvýhodnění u jednotlivých biopaliv jsou proto následující:

- **Pohonná hmota B30** (směs motorové nafty s metylestery řepkového oleje, který splňuje kritéria udržitelnosti biopaliv, kde podíl metylesteru ve směsi musí činit nejméně 30 % objemu) bude zdaněna sníženou sazbou spotřební daně ve výši 8 415 Kč/1 000 litrů (standardní sazba spotřební daně u motorové nafty činí 10 950 Kč/1 000 litrů). Snížená sazba spotřební daně ve stejné výši je u této pohonné hmoty platná již podle stávající právní úpravy.
- **Pohonná hmota B100** (čisté metylestery mastných kyselin, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv) bude zdaněna sníženou sazbou daně 1 800 Kč/1 000 litrů. Podle stávající právní úpravy je tato pohonná hmota zcela osvobozena od spotřební daně. Daňové zvýhodnění etylesterů mastných kyselin je v souladu s Programem zrušeno.
- **Rostlinné oleje určené k pohonu motorů**, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv, budou zdaněny sníženou sazbou daně ve výši 1 180 Kč/1 000 litrů.
- **Bioplyn (v kapalném nebo plynném stavu) učený k pohonu motorů** bude i nadále zcela osvobozen od spotřební daně, resp. od daně ze zemního plynu a některých dalších plynů.
- **Biopaliva druhé generace** bude i nadále možné zcela osvobodit od spotřební daně na základě tzv. pilotních projektů technologického vývoje ekologicky příznivých paliv.
- **Pohonnou hmotu E 95** bude i nadále možné zcela osvobodit od spotřební daně na základě tzv. pilotních projektů technologického vývoje ekologicky příznivějších palivových směsí obsahujících líh kvasný bezvodý zvláště denaturovaný splňující kritéria udržitelnosti biopaliv.
- U **pohonné hmoty E 85** bude možné uplatňovat nárok na vrácení daně ve výši 12 600 Kč/1 000 litrů z objemu lihu obsaženého ve směsi. Dosud bylo možné uplatnit nárok na vrácení daně ve výši 11 310 Kč/1 000 litrů.

Kromě samotných daňových zvýhodnění je nutné upravit i systém poskytování zajištění daně u doprav a skladování daňově zvýhodněných rostlinných olejů a metylesterů mastných kyselin, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv. Vzhledem k jejich možné zneužitelnosti a poměrně velkým možnostem jejich ilegálního přimíchávání do motorové nafty mimo prostor daňových skladů je na dopravy a skladování těchto olejů stanovena stejná výše zajištění daně jako u motorové nafty.

Vzhledem k tomu, že Program je koncipován do konce roku 2020, je zapotřebí právně zakotvit jeho automatické ukončení v případě, že v době jeho běhu nebude vypracován a notifikován program nový. Nadto podle stávajícího znění čl. 16 (6) směrnice 2003/96/ES

a dalších relevantních předpisů již nebude od roku 2021 možné poskytovat daňová zvýhodnění podle stávajících parametrů.

B. Zavedení sledování plnění povinnosti uvádět stanovené množství biopaliv v pohonných hmotách v průběhu kalendářního roku

Navrhovaná právní úprava se zaměřuje na řešení problematiky obcházení povinností stanovených zákonem o ochraně ovzduší dodavatelům pohonných hmot. Na základě praktických poznatků bylo identifikováno vážné riziko týkající se plnění povinnosti zajištění zákonem stanoveného minimálního množství biopaliv v pohonných hmotách uváděných do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely nebo v pohonných hmotách dodávaných na daňové území České republiky pro dopravní účely v případě, že pohonné hmoty byly do volného daňového oběhu uvedeny v jiném členském státě. Tento nešvar se významně rozmáhá a narušuje jak plnění závazků České republiky ve vztahu k Evropské unii, tak zásadním způsobem znevýhodňuje subjekty, které své povinnosti nejen v této oblasti řádně plní. Porušování zákonem stanovených povinností má v neposlední řadě přímý vliv na vznik významných nedoplatků na pokutách vyměřených za nedodaná biopaliva, resp. neoprávněné uplatnění daňového zvýhodnění čistých biopaliv a pohonných hmot s vysokým obsahem biopaliv.

Prvním okruhem navrhované právní úpravy je proto stanovení povinnosti dodavatelům pohonných hmot uvádět do volného daňového oběhu, resp. dodávat na daňové území České republiky v případě, že pohonné hmoty byly do volného daňového oběhu uvedeny v jiném členském státě biopalivo v průběhu celého kalendářního roku, neboť jednou ze zjištěných forem obcházení zákonem stanovené povinnosti je účelové jednání dodavatelů pohonných hmot, kteří v průběhu stanoveného období (kalendářní rok) dlouhodobě uvádí do volného daňového oběhu, resp. dodávají ve volném daňovém oběhu z jiných členských států na území České republiky pro dopravní účely výhradně pohonné hmoty neobsahující biopalivo a před skončením stanoveného období ukončí veškerou činnost, aniž by zákonem stanovenou povinnost splnili. Zjištění porušování stanovených zásad je v těchto případech možné až po skončení stanoveného období a vlastní zajištění nápravy (včetně vyvození sankcí vůči těmto „dočasně“ působícím dodavatelům pohonných hmot) je velmi problematické, ne-li nereálné.

S výše uvedeným návrhem stanovení povinnosti „průběžného“ uvádění biopaliva do volného daňového oběhu úzce souvisí druhý okruh navrhované právní úpravy, a to stanovení povinnosti složit na zvláštní účet celního úřadu jistotu odpovídající množství nedodaného biopaliva. Přijetí tohoto opatření významným způsobem přispěje ke snížení výše případného nedoplatku na pokutách za neuvedení minimálního množství biopaliva do volného daňového oběhu uložených dodavatelům pohonných hmot, kteří zákonem stanovenou povinnost nesplnili (včetně dodavatelů, kteří ukončí veškerou činnost).

Dalším okruhem navrhované právní úpravy je rovněž řešení omezující možnost neoprávněného opakovaného započtení biopaliva, které je na daňovém území České republiky (příp. i v jiných členských státech) opakovaně uváděno do volného daňového oběhu nebo dodáváno ve volném daňovém oběhu z jiného členského státu na naše území, jelikož zákon o ochraně ovzduší nestanoví výslovně podmínku, že biopalivo započtené pro zákonem stanovené povinnosti musí být na daňovém území České republiky spotřebováno. V praxi tak nastávají případy, kdy je biopalivo po uvedení do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky (a započtení pro splnění zákonem stanovené povinnosti) dopraveno v režimu volného daňového oběhu do jiného členského státu, ze kterého je následně dopraveno zpět do České republiky a znovu započteno pro splnění zákonem stanovené povinnosti.

Navrhovaná právní úprava nemá dopad ve vztahu k zákazu diskriminace.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

A. Daňové zvýhodnění biopaliv

Navrhovaná právní úprava vychází z usnesení vlády č. 655 ze dne 6. srpna 2014, které v bodu 2 ukládá prvnímu místopředsedovi vlády a ministru financí zpracovat a předložit vládě návrh novely zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, tak, aby byl v souladu s Programem.

Hlavními cíli Programu je splnění závazného cíle náhrady alespoň 10 % konečné spotřeby energie v dopravě energií z obnovitelných zdrojů, tj. biopalivy a elektřinou a splnění povinnosti snižování emisí skleníkových plynů na jednotku energie obsaženou v pohonné hmotě v jejím úplném životním cyklu.

Do konce roku 2014 se požaduje snížení emisí skleníkových plynů o 2 %, do konce roku 2017 o 4 % a do konce roku 2020 o 6 % ve srovnání se základní hodnotou emisí skleníkových plynů pro fosilní pohonné hmoty.

Tyto cíle jsou stanoveny ve směrnici 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a směrnici 2009/30/ES, kterou se mění směrnice 98/70/ES, pokud jde o specifikaci benzínu, motorové nafty a plynových olejů, zavedení mechanismu pro sledování a snížení emisí skleníkových plynů, a směrnice Rady 1999/32/ES, pokud jde o specifikaci paliva používaného plavidly vnitrozemské plavby, a kterou se ruší směrnice 93/12/EHS.

Transpozice uvedených směrnic je v České republice provedena zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, a prováděcím nařízením vlády č. 351/2012 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv. Již od roku 2017 jsou omezeny možnosti dosažení stanovených cílů pro konvenční biopaliva a vytváří se tlak na využívání biopaliv s úsporou emisí skleníkových plynů výrazně vyšší než 50 %.

Výroba biopaliv s úsporou emisí skleníkových plynů přesahující 70 % se zatím v poměrně malé míře orientuje na odpadní rostlinné a živočišné oleje. Přes výsledky výzkumu moderních biopaliv vyrobených ze zbytků biomasy, biogenních odpadů a energetické biomasy, další konverzní jednotky na výrobu moderních biopaliv nejsou v současnosti k dispozici a zatím neexistuje reálný záměr je v České republice vybudovat.

Vedle toho je nutné zohlednit možnosti uplatnění udržitelných biopaliv v současném sortimentu pohonných hmot s ohledem na maximální množství pro jejich přimíchávání dané platnými technickými normami.

Uvedené povinnosti budou proto podle Programu nadále plněny nejen využíváním standardizovaných nízkoprocentních směsných biopaliv v motorových benzínech a motorové naftě v souladu s příslušnými technickými normami, ale současně také dodávkami vysokoprocentních směsí biopaliv s fosilními palivy a čistých biopaliv, která splňují kritéria udržitelnosti.

Potřebná podpora čistých biopaliv a vysokoprocentních směsí biopaliv s fosilními palivy je v Programu navržena na jejich přiměřeném zvýhodnění, protože kotované burzovní ceny biopaliv jsou stále vyšší než ceny fosilních paliv. Algoritmus výpočtu výše daňové podpory, vyjadřující takové finanční prostředky, které je nutné vynaložit, aby bylo dané biopalivo nebo směsné palivo konkurenceschopné v porovnání s fosilním ekvivalentem, vychází z požadavku na zamezení překompenzace průměrné roční hodnoty této podpory. Evropská komise však v rámci notifikace Programu uplatnila připomínky k samotnému výpočtu navrhovaných

daňových podpor, a tak byly tyto adekvátně upraveny.

Bez těchto daňových zvýhodnění by **Česká republika podle Programu pravděpodobně nesplnila výše uvedené cíle.**

B. Zavedení sledování plnění povinnosti uvádět stanovené množství biopaliv v pohonných hmotách v průběhu kalendářního roku

Neplnění povinnosti uvést povinný podíl biopaliv na trh přináší výraznou ekonomickou výhodu (0,30 – 0,40 Kč/litr) pro subjekty, které tuto povinnost neplní, a získávají tak jednak neoprávněnou konkurenční výhodu při kalkulaci prodejních cen, kdy mohou nabídnout cenu výrazně nižší, tak dodatečné finanční prostředky k nákupu dalšího množství pohonných hmot, kdy při obchodu s nimi páchají daňové úniky na více daních.

Zkrácení stanoveného období by významným způsobem přispělo k omezení nakládání s biopalivy v rozporu se zákonem o ochraně ovzduší, včetně významného snížení výše případného nedoplatku na pokutě z nedodaného objemu paliv v případech, kdy dodavatel pohonných hmot dlouhodobě uvádí do volného daňového oběhu, resp. dodává ve volném daňovém oběhu z jiných členských států na území České republiky pohonné hmoty, aniž by zákonem stanovenou povinnost ve sledovaném období splnil. V praxi nastávají i případy, kdy subjekt ukončí v průběhu stanoveného období činnost a pokutu za nedodaná biopaliva není na kom vymáhat.

Neuvádění povinného podílu biopaliv do pohonných hmot je spojeno především s negativními dopady v podobě:

- krácení příjmů státního rozpočtu;
- generování finančních prostředků pro páchání daňové trestné činnosti;
- neplnění kritérií, k nimž se Česká republika zavázala (povinný podíl biopaliv v pohonných hmotách);
- poškozování tržního prostředí („vytlačování“ subjektů, které plní povinnost zajištění minimálního množství biopaliv);
- poškozování životního prostředí.

Nástroje stanovené současnou právní úpravou jsou nedostatečné či nefunkční a neumožňují zajištění plnění cílů ochrany ovzduší v plném rozsahu, umožňují vytvářet neoprávněnou konkurenční výhodu a získat tak ekonomickou sílu pro financování zejména daňových trestných činů. Mimo již výše zmiňovaných negativních dopadů promítajících se ve svých důsledcích v daném segmentu nelze opomenout ani případné uplatnění možných sankcí ze strany Evropské komise vůči těm členským státům, které ve stanovených termínech nesplní požadavky stanovené příslušnou legislativou k ochraně klimatu.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem

Základní meze pro uplatňování daňových zákonů stanoví Ústava České republiky (dále jen "Ústava") a Listina základních práv a svobod (dále jen "Listina").

Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy slouží státní moc všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Dle čl. 2 odst. 2 Listiny lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod (čl. 4 odst. 1 Listiny). K tomu se v daňové oblasti uplatní ještě

ustanovení čl. 11 odst. 5 Listiny, které stanovuje, že daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona.

Přezkumu ústavnosti zákonné úpravy daní, poplatků nebo jiných obdobných peněžitých plnění se Ústavní soud věnoval již mnohokrát, např. v nálezech sp. zn. Pl. ÚS 3/02, Pl. ÚS 12/03 či Pl. ÚS 7/03 (vyhlášeném pod č. 512/2004 Sb.). Z této judikatury vyplývá, že:

1. Z ústavního principu dělby moci (čl. 2 odst. 1 Ústavy), jakož i z ústavního vymezení zákonodárné moci (čl. 15 odst. 1 Ústavy), plyne pro zákonodárce široký prostor pro rozhodování o předmětu, míře a rozsahu daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění. Zákonodárce přitom nese za důsledky tohoto rozhodování politickou odpovědnost.
2. Ústavní přezkum daní, poplatků a jiných obdobných peněžitých plnění zahrnuje posouzení z pohledu dodržení kautel plynoucích z ústavního principu rovnosti, a to jak neakcesorické (čl. 1 Listiny), tj. plynoucí z požadavku vyloučení svévole při odlišování subjektů a práv, tak i akcesorické v rozsahu vymezeném v čl. 3 odst. 1 Listiny. K principu rovnosti Ústavní soud ve své konstantní judikatuře uvádí, že se nejedná o kategorii absolutní, nýbrž relativní (srov. Pl. ÚS 22/92).
3. Je-li předmětem posouzení ústavnost akcesorické nerovnosti vzhledem k vyloučení majetkové diskriminace, případně toliko posouzení skutečnosti, nepředstavuje-li daň, poplatek nebo jiné obdobné peněžité plnění případný zásah do práva vlastnického (čl. 11 Listiny), je takový přezkum omezen na případy, v nichž hranice veřejnoprávního povinného peněžitého plnění jednotlivce státu, vůči majetkovému substrátu jednotlivce, nabývá škrtícího (rdousícího) působení. Jinými slovy ke škrtícímu (rdousícímu) působení dochází, má-li posuzovaná daň, poplatek nebo jiné obdobné peněžité plnění ve svých důsledcích konfiskační dopady ve vztahu k majetkové podstatě jednotlivce.

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z jejího členství v Evropské unii

A. Daňové zvýhodnění biopaliv

Navrhované právní řešení je plně slučitelné s právem Evropské unie a nezakládá rozpor s primárním právem Evropské unie ve světle ustálené judikatury Soudního dvora Evropské unie. Nicméně na základě čl. 16 směrnice je podmínkou slučitelnosti notifikace Programu Evropské komisi. V případě, že Komise shledá, že Program není slučitelný s vnitřním trhem z hlediska veřejné podpory, nelze legislativní řešení daňových zvýhodnění schválit a ani nelze zachovat stávající zvýhodnění, která jsou nyní upravena v zákoně o spotřebních daních.

Na oblast spotřebních daní obsaženou v tomto návrhu se vztahují následující směrnice:

- Směrnice Rady 2008/118/ES ze dne 16. prosince 2008 o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS, ve znění směrnice Rady 2013/61/EU ze dne 17. prosince 2013, kterou se mění směrnice 2006/112/ES a 2008/118/ES, pokud jde o francouzské nejvzdálenější regiony, a zejména Mayotte,
- Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny, ve znění směrnice Rady 2004/74/ES, 2004/75/ES,

- Směrnice Rady 92/83/EHS ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z alkoholu a alkoholických nápojů,
- Nařízení Komise (EHS) č. 3649/92 ze dne 17. prosince 1992 o zjednodušeném průvodním dokladu pro pohyb výrobků podléhajících spotřební dani, které byly uvolněny ke spotřebě v odesílajícím členském státě, uvnitř Společenství,
- Nařízení Rady (ES) č. 389/2012 ze dne 2. května 2012 o správní spolupráci v oblasti spotřebních daní a o zrušení nařízení (ES) č. 2073/2004,
- Nařízení Komise (ES) č. 684/2009 ze dne 24. července 2009, kterým se provádí směrnice Rady 2008/118/ES, pokud jde o elektronické postupy pro přepravu zboží podléhajícího spotřební dani v režimu s podmíněným osvobozením od spotřební daně.

Na oblast obnovitelných zdrojů a snižování emisí skleníkových plynů se vztahují následující směrnice:

- Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2009/30/ES ze dne 23. 4. 2009, kterou se mění směrnice 98/70/ES, pokud jde o specifikaci benzínu, motorové nafty a plynových olejů, zavedení mechanismu pro sledování a snížení emisí skleníkových plynů, a směrnice Rady 1999/32/ES, pokud jde o specifikaci paliva používaného plavidly vnitrozemské plavby, a kterou se ruší směrnice 93/12/EHS,
- Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. 4. 2009, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES.

B. Zavedení sledování plnění povinnosti uvádět stanovené množství biopaliv v pohonných hmotách v průběhu kalendářního roku

Navrhované právní řešení je plně slučitelné s obecnými právními zásadami práva Evropské unie a s následujícími právními akty Evropské unie, které se této oblasti dotýkají:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/30/ES ze dne 23. dubna 2009, kterou se mění směrnice 98/70/ES, pokud jde o specifikaci benzínu, motorové nafty a plynových olejů, zavedení mechanismu pro sledování a snížení emisí skleníkových plynů, a směrnice Rady 1999/32/ES, pokud jde o specifikaci paliva používaného plavidly vnitrozemské plavby, a kterou se ruší směrnice 93/12/EHS,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o následném rušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES,
- Rozhodnutí Komise 2010/335/EU ze dne 10. června 2010 o pokynech pro výpočet zásob uhlíku v půdě pro účely přílohy V směrnice 2009/28/ES,
- Rozhodnutí Komise 2011/13/EU ze dne 12. ledna 2011 o určitých druzích informací o biopalivech a biokapalinách, které mají hospodářské subjekty předložit členským státům.

Na problematiku upravenou předkládaným návrhem se nevztahuje žádná relevantní judikatura Soudního dvora Evropské unie.

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Mezinárodní smlouvy mají z hlediska hierarchie právních předpisů aplikační přednost před zákony a právními předpisy nižší právní síly. Vztah mezinárodních smluv vůči vnitrostátním právním předpisům je vymezen v článku 10 Ústavy, kde je princip aplikační přednosti mezinárodních smluv výslovně stanoven. Stanoví-li tedy mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva. Článek 10 Ústavy tak zaručuje, že při případném nesouladu vnitrostátního práva s mezinárodní smlouvou musí být respektována právě mezinárodní smlouva.

Pokud jde o aplikaci Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (viz sdělení č. 209/1992 Sb.) v oblasti daní a jiných povinných peněžitých plnění plynoucích do veřejných rozpočtů, lze poukázat na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Ferrazzini proti Itálii. Podle tohoto rozhodnutí daňové záležitosti dosud tvoří součást tvrdého jádra výsad veřejné moci, přičemž veřejný charakter vztahu mezi daňovým poplatníkem a daňovým úřadem nadále převládá. Z rozhodnutí dále vyplývá, že čl. 1 Protokolu č. 1, týkající se ochrany majetku, vyhrazuje státům právo přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní. Z uvedeného vyplývá, že aplikace Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v daňové oblasti je velmi omezená, resp. prakticky vyloučena.

Navrhovaná právní úprava tak bude zajišťovat plnění všech závazků, které se na upravovanou oblast vztahují a které vyplývají pro Českou republiku z mezinárodních smluv a dalších dokumentů. Lze tedy konstatovat, že navrhovaná právní úprava je plně v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy

A. Daňové zvýhodnění biopaliv

Náklady navrhované úpravy jsou spojeny s nižším inkasem ze spotřební daně. Celkový kumulovaný negativní dopad (2015 – 2020) této varianty do veřejných rozpočtů z titulu nevybrané spotřební daně by měl být podle Programu a navazujících výpočtů cca 9 mld. Kč. Z toho cca 8,2 mld. Kč by mělo činit nižší inkaso státního rozpočtu a 820 mil. Kč nižší inkaso Státního fondu dopravní infrastruktury.

Program na druhou stranu implikuje výrazně pozitivní vliv na zaměstnanost a následné odvody do veřejných rozpočtů. Tato varianta má vést k vytvoření cca 14 tis. nových pracovních míst a během Programu do rozpočtů přinést 14,6 až 16,2 mld. Kč.

Celkový kumulovaný vliv na veřejné rozpočty by tedy v letech 2015-2020 měl být podle Programu pozitivní ve výši 5,6 až 7,2 mld. Kč.

S ohledem na kompetence vyplývající z této agendy bude nutné posílení o 1 přepočteného pracovníka celkem. Roční úplné náklady práce na navýšení počtu funkčních míst se pohybují ve výši 574 956 Kč.

B. Zavedení sledování plnění povinnosti uvádět stanovené množství biopaliv v pohonných hmotách v průběhu kalendářního roku

Kvalitativní vymezení nákladů a přínosů navrhovaného řešení je obsaženo v závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace (RIA). Kvantitativní vymezení předpokládaného hospodářského a finančního dosahu navrhované právní úpravy lze dovodit na základě statistických údajů získaných v předcházejících letech.

Tabulka č. 1: Celková výše pokuty z nedodaného objemu biopaliv

Rok	2010	2011	2012	2013
Celkový počet osob podávajících hlášení	43	58	48	49
Počet osob, které neuvedly minimální množství biopaliva	8	9	12	13
Celková výše pokuty v Kč	3 048 499	90 145 179	323 461 129	480 292 427

V případě dodavatelů pohonných hmot dojde k mírnému navýšení administrativní zátěže v důsledku plnění povinnosti podat za všechna tři sledovaná období oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku a případně i finančních nároků u dodavatelů, kteří zákonem stanovenou povinnost uvedení minimálního množství biopaliv v konkrétním kalendářním období nesplní a vznikne jim tak povinnost uhradit jistotu.

U orgánů Celní správy České republiky dojde k částečnému zvýšení administrativní zátěže v souvislosti se zpracováním oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za tři sledovaná období a administrací jistot poskytnutých dodavateli pohonných hmot, kteří ve sledovaném období nedodali zákonem stanovený podíl biopaliva. Toto opatření bude pro orgány Celní správy České republiky generovat v průběhu roku více činnosti, mimo to přibude též povinnost stanovovat, spravovat a kontrolovat jistotu, kterou bude subjekt skládat na depozitní účet v případě, že v daném čtvrtletí svou povinnost nesplní.

Zavedením této kompetence nedojde v žádné z agend orgánů Celní správy České republiky k úspoře pracovníků, kteří by mohli být převedeni k výkonu této kompetence. V samotné oblasti kontroly plnění biopovinnosti taktéž nedojde k úspoře pracovníků, neboť tato změna bude opakovaně generovat nezbytnou činnost v průběhu roku (v současné době je největší penzum práce související s touto kompetencí vykonáno na konci měsíce ledna a v měsíci únoru, neboť v tomto časovém úseku jsou podávána hlášení o plnění biopovinnosti).

S ohledem na počet subjektů podávajících hlášení, který se pohybuje mezi 40 a 50, a uvedené navýšení administrativy, je potřebné posílit tuto agendu o 2 přepočtené pracovníky celkem.

Tabulka č. 2: Kalkulace úplných nákladů práce

	Navýšení počtu funkčních míst pro rok 2015	Roční úplné náklady práce na navýšený počet funkčních míst (v Kč)
Kompetence v oblasti biopaliv - agenda vykazování a kontroly plnění biopovinnosti	2	1 149 912
Kompetence v oblasti spotřebních daní - agenda související s daňovým zvýhodněním biopaliv	1	574 956
Celní správa ČR - příslušníci bezpečnostních sborů	3	1 724 868

8. Zhodnocení dopadu navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná úprava je v souladu s ochranou soukromí a osobních údajů. K tomuto lze uvést, že při správě daní se uplatňuje zásada neverejnosti. Informace o poměrech daňových subjektů jsou tak chráněny povinností mlčenlivosti pod hrozbou pokuty do výše 500 000 Kč a nemohou být zpřístupněny veřejnosti.

9. Zhodnocení korupčních rizik navrhovaného řešení (CIA)

Obecně lze k navrhované úpravě ve vztahu ke vzniku korupčních rizik uvést následující:

9.1 Přiměřenost

Po stránce věcné představuje navržená právní úprava regulaci práv a povinností v oblasti daní a jiných peněžitých plnění, při jejichž správě se postupuje podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Práva a povinnosti v daňové oblasti musí být regulovány právním předpisem o síle zákona jako jediným přiměřeným nástrojem.

Jednou z hlavních charakteristik návrhu zákona je jednoznačnost a vnitřní bezrozpornost jednotlivých ustanovení, neboť jedině jednoznačné a jasně formulované ustanovení je méně náchylné z hlediska zneužití ke korupčnímu jednání, protože jeho výklad připouští minimální pochybnosti.

Pokud jde o rozsah působnosti správního orgánu, je rozhodující jak zákonný okruh působností, tak míra diskrece, kterou zákon při výkonu jednotlivých působností správnímu orgánu umožňuje, resp. jakou míru diskrece zákon předpokládá. Jakýkoli normativní text zakotvující určitou míru diskrece sám o sobě představuje potenciální korupční riziko. Proto se při přípravě takového ustanovení vždy poměřuje nezbytnost zavedení takové diskrece daného orgánu s mírou zásahu do individuální sféry subjektu, o jehož právech a povinnostech by se v rámci této diskrece rozhodovalo.

Navržená právní úprava nemění kompetence správních orgánů.

9.2 Efektivita

Z hlediska efektivity lze k předložené úpravě uvést, že k uložení i k vynucování splnění povinnosti při správě daní a jiných peněžitých plnění, při jejichž správě se postupuje podle daňového řádu, je věcně a místně příslušný správce daně (srov. § 13 daňového řádu, § 4 a násl. zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen „zákon o Celní správě České republiky“), resp. celní úřad (srov. § 27 zákona o ochraně ovzduší). Správce daně (v následujícím textu nutno chápat pojem „správce daně“ také jako správce jiného peněžitého plnění, při jehož správě se postupuje podle daňového řádu) obvykle disponuje podklady pro vydání daného rozhodnutí, ale i potřebnými odbornými znalostmi, čímž je zaručena efektivní implementace dané regulace i její efektivní kontrola, případně vynucování. Nástroje kontroly a vynucování jsou v oblasti správy daní upraveny jako obecné instituty daňového řádu.

Vzhledem k tomu, že v případě spotřebních daní jsou správci daně orgány Celní správy České republiky, lze v této oblasti hovořit o vysokém stupni plošného zajištění a kontrolování plnění zákonem uložených povinností. Podobně lze hovořit o celních úřadech jako orgánech, které vykonávají správní činnosti na úseku ochrany ovzduší.

Orgány Celní správy České republiky jsou soustavou orgánů, jejichž působnost je rozložena na celé území České republiky. Orgány Celní správy České republiky jsou soustavou dvoustupňovou, což zajišťuje rovněž optimální vertikální rozložení výkonu zákonné působnosti. Vnitřní organizační struktury těchto orgánů jsou pak uspořádány tak, aby rozsah působnosti, která jim byla zákonem svěřena, byly schopny plně a efektivně zajišťovat.

Efektivita implementace navržené právní úpravy je rovněž dána širokým okruhem daňových subjektů, vůči nimž regulace směřuje a jimž jsou práva a povinnosti stanovovány na principu rovnosti.

9.3 Odpovědnost

Z hlediska odpovědnosti lze ke zvolené právní úpravě uvést, že z úpravy příslušnosti v rámci výkonu správy daní a jiných peněžitých plnění, při jejichž správě se postupuje podle daňového řádu, je vždy zřejmé, jaký konkrétní správce daně je v daném případě příslušný (srov. § 13 a násl. daňového řádu, § 4 a násl. zákona o Celní správě České republiky, § 27 zákona o ochraně ovzduší). Zvolená právní úprava vždy jasně reflektuje požadavek čl. 79 odst. 1 Ústavy, podle něhož musí být působnost správního orgánu stanovena zákonem.

Odpovědnou osobou na straně správce daně je vždy úřední osoba (např. zaměstnanec v příslušném orgánu Celní správy České republiky, srov. § 12 daňového řádu). Určení konkrétní úřední osoby je prováděno na základě vnitřních předpisů, resp. organizačního uspořádání konkrétního správního orgánu, přičemž popis své organizační struktury je správní orgán povinen zveřejnit na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Totožnost konkrétní úřední osoby je přitom seznatelná zákonem předvídaným postupem (§ 12 odst. 4 daňového řádu). Úřední osoba je povinna se při výkonu působnosti správního orgánu prokazovat příslušným služebním průkazem.

Při tvorbě právní úpravy se z hlediska koncentrace, resp. dekoncentrace, respektuje struktura daných orgánů, jimž je působnost svěřována. V předmětných oblastech se jedná o strukturu orgánů Celní správy České republiky. Soustava orgánů je koncipována na klasickém hierarchickém principu nadřízenosti a podřízenosti jednotlivých orgánů, které soustavu tvoří. Vlastní orgány i soustava jako celek fungují na obvyklém monokratickém principu řízení. Působnost správce daně prvního stupně je tak svěřena celnímu úřadu, aby v rámci hierarchie byl zajištěn devolutivní účinek opravných prostředků a efektivní mechanismus vnitřní kontroly.

Ustanovení § 102 odst. 1 daňového řádu stanoví, že každé rozhodnutí musí obsahovat jak označení správce daně, který rozhodnutí vydal, tak podpis úřední osoby s uvedením jména, příjmení a pracovního zařazení a otisk úředního razítka, případně uznávaný

elektronický podpis úřední osoby. Tím je vždy možno původce rozhodnutí jasně a osobně identifikovat.

9.4 Opravné prostředky

Zakotvení opravných prostředků poskytuje daňovému subjektu možnost případné účinné obrany proti nesprávnému postupu správce daně v první řadě v podobě řádného opravného prostředku, kterým je odvolání, resp. rozklad (§ 109 a násl. daňového řádu). V souladu s § 102 odst. 1 písm. f) daňového řádu má správce daně povinnost v rozhodnutí uvést poučení, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je tak možno učinit, u kterého správce daně se odvolání podává, spolu s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku. Neúplné, nesprávné nebo chybějící poučení je spojeno s důsledky *pro bono* daného subjektu uvedenými v § 110 odst. 1 daňového řádu. Existuje také možnost užití mimořádných opravných prostředků dle daňového řádu (§ 117 a násl. daňového řádu). Vedle opravných prostředků daňový řád připouští rovněž jiné prostředky ochrany, kterými je třeba rozumět: námitku (§ 159 daňového řádu), stížnost (§ 261 daňového řádu), podnět na nečinnost (§ 38 daňového řádu).

9.5 Kontrolní mechanismy

Z hlediska systému kontrolních mechanismů je nutno uvést, že oblast daňového práva se pohybuje v procesním režimu daňového řádu, jenž obsahuje úpravu kontroly a přezkumu přijatých rozhodnutí, a to primárně formou opravných prostředků. Proti rozhodnutím je možno podat odvolání anebo v určitých případech užit mimořádných opravných prostředků či jiných prostředků ochrany (viz předchozí bod). Vedle toho lze využít rovněž dozorčí prostředky, čímž je zaručena dostatečná kontrola správnosti a zákonnosti všech rozhodnutí vydávaných v režimu daňového řádu.

Soustavy orgánů vykonávajících správu daní současně disponují interním systémem kontroly v rámci hierarchie nadřízenosti a podřízenosti včetně navazujícího systému personální odpovědnosti. V případě vydání nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu je s odpovědností konkrétní úřední osoby spojena eventuální povinnost regresní náhrady škody, za níž v důsledku nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu odpovídá stát.

Z hlediska transparency a otevřenosti dat lze konstatovat, že navrhovaná úprava nemá vliv na dostupnost informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Při správě daní se uplatňuje zásada neveřejnosti. Informace o poměrech daňových subjektů jsou tak chráněny povinností mlčenlivosti pod hrozbou pokuty do výše 500 000 Kč a nemohou být zpřístupněny veřejnosti. Tím ovšem nemůže být dotčeno právo samotného daňového subjektu na informace o něm soustředěvané. Toto právo je realizováno prostřednictvím nahlížení do spisu a osobních daňových účtů. Získání informací je daňovým subjektům umožněno také prostřednictvím daňové informační schránky dle § 69 daňového řádu.

10. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA)

Vyhodnocení dosahu a dopadů navrhované právní úpravy je obsahem přílohy k tomuto vládnímu návrhu zákona.

II. Zvláštní část

K části první – změna zákona o spotřebních daních

K čl. I

K bodu 1 (§ 25 odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která vypouští odkaz na § 58 odst. 5 písm. b), který obsahuje speciální úpravu vůči poskytnutí zajištění daně, kterou je subjekt povinen poskytnout při dopravování vybraných výrobků podle § 25 odst. 1 písm. b). Nově se navrhuje speciální úprava také v případě metylesterů mastných kyselin splňujících kritéria udržitelnosti biopaliv (viz nově navrhovaný odstavec 10 v § 58). Vzhledem k možné zneužitelnosti těchto metylesterů mastných kyselin a poměrně velkým možnostem jejich ilegálního přimíchávání do motorové nafty mimo prostor daňových skladů, je na dopravy těchto olejů stanovena stejná výše zajištění daně, jako u jejich tradičních fosilních substitutů (tedy vypočtena podle sazby daně 10 950 Kč/1000 l). Je tomu tak přesto, že tyto metylestery budou v konečném důsledku zatíženy sníženou sazbou spotřební daně (500 Kč/1 000 l).

K bodu 2 (§ 29 odst. 2)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která vypouští odkaz na § 60 odst. 13, který obsahuje speciální úpravu vůči poskytnutí zajištění daně, kterou je subjekt povinen poskytnout při dopravování vybraných výrobků podle § 29. Nově se navrhuje speciální úprava také v případě metylesterů mastných kyselin splňujících kritéria udržitelnosti biopaliv (viz nově navrhovaný odstavec 9 v § 58). Vzhledem k možné zneužitelnosti těchto metylesterů mastných kyselin a poměrně velkým možnostem jejich ilegálního přimíchávání do motorové nafty mimo prostor daňových skladů, je na dopravy těchto olejů stanovena stejná výše zajištění daně, jako u jejich tradičních fosilních substitutů (tedy vypočtena podle sazby daně 10 950 Kč/1 000 l). Je tomu tak přesto, že tyto metylestery budou v konečném důsledku zatíženy sníženou sazbou spotřební daně (500 Kč/1 000 l).

K bodu 3 (§ 45 odst. 12 písm. b))

V případě, že nebude do 1. ledna 2021 notifikován navazující Program a v návaznosti na to učiněny příslušné legislativní úpravy, budou muset být veškerá ustanovení týkající se daňového zvýhodnění biopaliv zrušena. Výjimkou mohou být daňová zvýhodnění biopaliv na základě tzv. pilotních projektů technologického vývoje ekologicky příznivějších palivových směsí. Případné zvýhodnění pohonných hmot na základě těchto projektů bude muset být notifikováno Evropské komisi.

K bodu 4 (§ 48 odst. 5)

V tomto ustanovení je řešeno daňové zvýhodnění směsí metylesterů řepkového oleje splňujících kritéria udržitelnosti biopaliv s motorovou naftou, kde podíl metylesterů ve směsi představuje více než třicet procent objemu. V souladu s nově vypočtenou výší podpory je pro tuto směs stanovena sazba daně 8 415 Kč/1 000 l.

K bodu 5 (§ 48 odst. 5)

V případě, že nebude do 1. ledna 2021 notifikován navazující Program a v návaznosti na to učiněny příslušné legislativní úpravy, budou muset být veškerá ustanovení týkající se daňového zvýhodnění biopaliv zrušena. Výjimkou mohou být daňová zvýhodnění biopaliv na základě tzv. pilotních projektů technologického vývoje ekologicky příznivějších palivových směsí. Případné zvýhodnění pohonných hmot na základě těchto projektů bude muset být notifikováno Evropské komisi.

K bodu 6 (§ 48 odst. 10)

Navrhované znění v písmeni a) zavádí sazbu daně ve výši 1 180 Kč/1 000 litrů na rostlinné oleje, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv a jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro pohon motorů. Znění písmene b) zavádí sazbu daně ve výši 1 800 Kč/1 000 litrů na metylestery mastných kyselin, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv a které jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro pohon motorů. V souladu se zněním Programu nezahrnuje daňové zvýhodnění etylestery mastných kyselin splňující kritéria udržitelnosti biopaliv, které jsou v současné době podle § 49 odst. 13 zákona o spotřebních daních společně s metylestery mastných kyselin splňujícími kritéria udržitelnosti biopaliv od daně osvobozeny.

Ostatní oleje pod příslušným kódem nomenklatury, včetně rostlinných olejů a metylesterů mastných kyselin splňujících kritéria udržitelnosti biopaliv, které jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro výrobu tepla nebo výrobu směsných pohonných hmot, budou nadále zdaněny sazbou daně ve výši 10 950 Kč/1 000 litrů. Na rostlinné oleje a metylestery mastných kyselin určené pro výrobu tepla bude nadále možno uplatnit nárok na vrácení daně podle § 56 zákona o spotřebních daních.

Navrhované znění písmene c) pouze přejímá stávající znění odstavce 10.

K bodu 7 (§ 48 odst. 10)

V případě, že nebude do 1. ledna 2021 notifikován navazující Program a v návaznosti na to učiněny příslušné legislativní úpravy, budou muset být veškerá ustanovení týkající se daňového zvýhodnění biopaliv zrušena. Výjimkou mohou být daňová zvýhodnění biopaliv na základě tzv. pilotních projektů technologického vývoje ekologicky příznivějších palivových směsí. Případné zvýhodnění pohonných hmot na základě těchto projektů bude muset být notifikováno Evropské komisi.

K bodu 8 (§ 49 odst. 13 a 14)

Navrhované znění souvisí se zavedením sazby daně ve výši 1 180 Kč/1 000 litrů na rostlinné oleje, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv a které jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro pohon motorů a 1 800 Kč/1 000 litrů na metylestery mastných kyselin, které splňují kritéria udržitelnosti biopaliv a které jsou určeny k použití, nabízeny k prodeji nebo používány pro pohon motorů. V souladu se zněním Programu nezahrnuje daňové zvýhodnění etylestery mastných kyselin splňující kritéria udržitelnosti biopaliv. V návaznosti na výše uvedené musí být zrušeno stávající osvobození rostlinných olejů a metylesterů a etylesterů mastných kyselin splňujících kritéria udržitelnosti biopaliv.

K bodu 9 (§ 49 odst. 13)

V případě, že nebude do 1. ledna 2021 notifikován navazující Program a v návaznosti na to učiněny příslušné legislativní úpravy, budou muset být veškerá ustanovení týkající se daňového zvýhodnění biopaliv zrušena. Výjimkou mohou být daňová zvýhodnění biopaliv na základě tzv. pilotních projektů technologického vývoje ekologicky příznivějších palivových směsí. Případné zvýhodnění pohonných hmot na základě těchto projektů bude muset být notifikováno Evropské komisi.

K bodu 10 (§ 52a odst. 4)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která souvisí se zrušením odstavců 13 a 14 v § 49.

K bodu 11 (§ 52a odst. 4)

Jedná se o technickou úpravu související s odstraněním osvobození uvedeného v § 49 odst. 13 ve znění účinném od 1. července 2015.

K bodu 12 (§ 53 odst. 1)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která souvisí se zrušením odstavců 13 a 14 v § 49.

K bodu 13 (§ 53 odst. 1)

Jedná se o technickou úpravu související s odstraněním osvobození uvedeného v § 49 odst. 13 ve znění účinném po nabytí účinnosti od 1. července 2015.

K bodu 14 (§ 53 odst. 5 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která souvisí se zrušením odstavců 13 a 14 v § 49.

K bodu 15 (§ 53 odst. 5)

Jedná se o technickou úpravu související s odstraněním osvobození uvedeného v § 49 odst. 13 ve znění účinném po nabytí účinnosti od 1. července 2015.

K bodu 16 (§ 54 odst. 3 věta druhá)

V souladu se zněním Programu a následném přepočtu navrhovaných výší daňových zvýhodnění ve smyslu připomínek Evropské komise se snižuje daňová podpora lihu kvasného bezvodého zvláště denaturovaného splňujícího kritéria udržitelnosti biopaliv a lihu kvasného bezvodého obecně denaturovaného splňujícího kritéria udržitelnosti biopaliv, které jsou obsaženy v palivové směsi E85. Stávající podpora činí 12,84 Kč/l předmětného lihu obsaženého v E85 (sazba spotřební daně z bezolovnatého benzínu). Nově je navrhována podpora ve výši 11,31 Kč/l.

K bodu 17 (§ 54 odst. 3)

V případě, že nebude do 1. ledna 2021 notifikován navazující Program a v návaznosti na to učiněny příslušné legislativní úpravy, budou muset být veškerá ustanovení týkající se daňového zvýhodnění biopaliv zrušena. Výjimkou mohou být daňová zvýhodnění biopaliv na základě tzv. pilotních projektů technologického vývoje ekologicky příznivějších palivových směsí. Případné zvýhodnění pohonných hmot na základě těchto projektů bude muset být notifikováno Evropské komisi.

K bodu 18 (§ 56 odst. 2 věta druhá)

Jedná se o legislativně technickou úpravu související s novým zněním § 48 odst. 10. Dochází tedy k nahrazení odkazu na § 48 odst. 10 písm. c), který obsahově přejímá právní úpravu obsaženou ve stávajícím ustanovení § 48 odst. 10.

K bodu 19 (§ 56 odst. 2 věta druhá)

V případě, že nebude do 1. ledna 2021 notifikován navazující Program a v návaznosti na to učiněny příslušné legislativní úpravy, budou muset být veškerá ustanovení týkající se daňového zvýhodnění biopaliv zrušena. Výjimkou mohou být daňová zvýhodnění biopaliv na základě tzv. pilotních projektů technologického vývoje ekologicky příznivějších palivových směsí. Případné zvýhodnění pohonných hmot na základě těchto projektů bude muset být notifikováno Evropské komisi

K bodu 20 (§ 58 odst. 8 až 10)

Vzhledem k možné zneužitelnosti a poměrně velkým možnostem ilegálního přimíchávání předmětných rostlinných olejů a metylesterů mastných kyselin do motorové nafty mimo prostor daňových skladů, je na tyto oleje stanovena stejná výše zajištění daně, jako u jejich tradičních fosilních substitutů (tedy vypočtena podle sazby daně 10 950 Kč/1000 l). Je tomu tak přesto, že tyto oleje budou v konečném důsledku zatíženy sníženou sazbou spotřební daně (1 180 Kč/1 000 l, resp. 1800 Kč/1 000 l).

K bodu 21 (§ 58 odst. 8 až 10)

V případě, že nebude do 1. ledna 2021 notifikován navazující Program a v návaznosti na to učiněny příslušné legislativní úpravy, budou muset být veškerá ustanovení týkající se daňového zvýhodnění biopaliv zrušena. Výjimkou mohou být daňová zvýhodnění biopaliv na základě tzv. pilotních projektů technologického vývoje ekologicky příznivějších palivových směsí. Případné zvýhodnění pohonných hmot na základě těchto projektů bude muset být notifikováno Evropské komisi.

K části druhé - změna zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů

K čl. II

K bodu 1 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 2 odst. 1 písm. d))

Jedná se o nápravu technické nepřesnosti.

K bodu 2 (část čtyřicátá pátá čl. LXXII § 8 odst. 7)

V případě, že nebude do 1. ledna 2021 notifikován navazující Program a v návaznosti na to učiněny příslušné legislativní úpravy, budou muset být veškerá ustanovení týkající se daňového zvýhodnění biopaliv zrušena. Výjimkou mohou být daňová zvýhodnění biopaliv na základě tzv. pilotních projektů technologického vývoje ekologicky příznivějších palivových směsí. Případné zvýhodnění pohonných hmot na základě těchto projektů bude muset být notifikováno Evropské komisi.

K části třetí - změna zákona o ochraně ovzduší

K čl. III

K bodu 1 (nadpis § 19)

Z důvodu zavedení nové úpravy týkající se povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku (viz nový § 19a a násl.), dochází k odlišení těchto ustanovení také v nadpisu § 19, který tuto povinnost sleduje vždy za celý uplynulý kalendářní rok.

K bodu 2 (§ 19 odst. 2)

Důvodem navrhované změny je omezit možnost dodavatelů pohonných hmot plnit si svoji povinnost dle odstavce 1 uvedením čistého biopaliva nebo směsného paliva do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely nebo dodáním čistého biopaliva nebo směsného paliva, které bylo uvedeno do volného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie, na daňové území České republiky. Na základě poznatků z praxe bylo identifikováno, že nadměrné využívání těchto paliv vede k deformaci trhu s pohonnými hmotami, kdy podstatná část běžných pohonných hmot, které by měly obsahovat určitou menší část biosložky, tuto biosložku neobsahuje.

Vzhledem k tomu, že „biopaliva“ určená k použití, nabízená k prodeji nebo používaná pro pohon motorů jsou osvobozena od spotřební daně, zatímco běžné pohonné hmoty obsahující určité množství biosložky spotřební dani podléhají, přichází výše popsáním postupem stát o spotřební daň, kterou by dodavatel pohonných hmot musel zaplatit v případě, že by povinnost dle odstavce 1 plnil prostřednictvím běžných paliv obsahujících biosložku v objemu dle norem ČSN-EN.

S ohledem na to, že povinnost dalšího snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot (k 31. prosinci 2017 a 31. prosinci 2020) podle § 20 si vyžádá další významné navýšení povinného podílu biosložky na cca 8 – 9 % a jelikož norma na motorovou naftu umožňuje přimíchávat maximálně 7 % bionafty do motorové nafty, je třeba v omezené míře možnost plnit povinnost dle odstavce 1 uvedením čistého biopaliva nebo směsného paliva zachovat.

Předkládaný návrh úpravy § 19 odst. 2 navrhuje využití 70 % čtvrtletního požadavku (stejně jako v nově navrhovaných ustanoveních §19a až § 19e) i v případě nastavení možnosti plnění roční povinnosti minimálního podílu biopaliv prostřednictvím čistých biopaliv či směsných paliv. Navrhuje se, aby možnost uplatnění čistých či směsných paliv do motorového benzínu činila nejvýše 1,2 % (rozdíl 4,1 % a 2,9 %), v případě biopaliva dodaného do motorové nafty pak nejvýše 1,8 % (rozdíl 6 % - 4,2 %).

Navržené řešení umožní budoucí navýšení povinného podílu biopaliv v § 19 odst. 1 a zároveň omezí propad příjmu státního rozpočtu z nevybraných daní, které jsou uvaleny na pohonné hmoty.

Dále se navrhuje v § 19 odst. 2 výslovně stanovit, že čisté biopalivo nebo směsné palivo musí být dodáno dodavatelem pohonných hmot. Důvodem navrhované změny je zamezit možným výkladovým nejasnostem, zda pro zohlednění čistých biopaliv či směsných paliv je nutné, aby tato paliva byla uvedena do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky, resp. dodána ve volném daňovém oběhu z jiných členských států na daňové území České republiky dodavatelem pohonných hmot, či je možné, aby čistá biopaliva či směsná paliva takto uvedla nebo dodala ve volném daňovém oběhu jiná osoba. Tato úprava je v souladu se stávající praxí a se stanoviskem Ministerstva životního prostředí.

K bodu 3 (§ 19 odst. 4 věta první)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která se týká sdělení o převodu nadměrného množství biopaliv do dalšího kalendářního roku a nikterak nemění zavedenou praxi. I nadále tuto skutečnost bude dodavatel pohonných hmot sdělovat místně příslušnému celnímu úřadu. Uvedení, že se jedná o místně příslušný celní úřad, je nadbytečné.

K bodu 4 (§ 19 odst. 6)

V odstavci 6 se navrhuje explicitně stanovit, že pro splnění povinnosti uvedené v odstavci 1 mohou být použita výhradně biopaliva, která pro splnění této povinnosti nebyla dosud zohledněna a která byla na daňovém území České republiky spotřebována, jelikož na základě poznatků z praxe bylo identifikováno obcházení zákonem stanovené povinnosti tím, že totéž biopalivo je opakovaně uváděno do volného daňového oběhu nebo dopravováno ve volném daňovém oběhu z jiných členských států na území České republiky a následně opakovaně započteno pro splnění dané povinnosti. Zároveň dochází k drobné reformulaci věty druhé tak, aby bylo postaveno na jisto, že se jedná o kritéria udržitelnosti.

K bodu 5 (§ 19 odst. 9 věta první)

První navrhovaná změna je změna pouze legislativně technického charakteru, která nikterak nemění zavedenou praxi týkající se sdělení o převodu nadměrného množství biopaliv do dalšího kalendářního roku. I nadále tuto skutečnost bude dodavatel pohonných hmot sdělovat místně příslušnému celnímu úřadu.

Druhá změna souvisí s nově navrhovaným zněním druhé věty téhož odstavce, kdy se explicitně stanovuje, že v hlášení je dodavatel pohonných hmot povinen uvést údaje týkající se plnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok a další předepsané údaje. Ve vztahu k této formulaci je nadbytečné uvádět, že hlášení má obsahovat údaje z evidencí podle odstavce 5, neboť v evidenci se bezesporu vedou údaje týkající se plnění povinnosti podle § 19 odst. 1. Povinnost uvést v podání identifikační údaje plyne z ustanovení § 37 odst. 2 správního řádu, který stanovuje, že z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje.

K bodu 6 (§ 19 odst. 9)

Dochází ke sjednocení formulace s nově navrhovaným ustanovením § 19b odst. 3. Z dikce správního řádu vyplývá, že identifikační údaje jsou součástí podání (srov. § 37 odst. 2

správného řádu). Není proto nutné ve vztahu k hlášení tuto náležitost explicitně uvádět. Ve vztahu k nově navrhované formulaci je rovněž nadbytečně explicitně uvádět, že hlášení má obsahovat údaje z evidencí podle odstavce 5. Uvádění těchto informací má charakter údajů týkajících se plnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok. Na základě tohoto ustanovení bude tedy dodavatel pohonných hmot údaje z evidencí i nadále uvádět.

S ohledem na zavedení povinnosti podávat oznámení podle § 19b odst. 1 elektronicky se zavádí povinnost i hlášení za kalendářní rok podávat stejným způsobem. I nadále platí, že údaje, které budou obsahem hlášení, stanovuje Generální ředitelství cel. Na jeho internetových stránkách bude tento formulář ke stažení společně s informacemi o formátu, v jakém má být toto hlášení podáno.

Do § 19 odst. 9 se dále navrhuje zakotvit právní fikci. Pokud dodavatel pohonných hmot nepodal hlášení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok, hledí se na pohonné hmoty jím uvedené do volného daňového oběhu pro dopravní účely nebo na pohonné hmoty, které dodal na daňové území České republiky jako na pohonné hmoty, které neobsahují žádné biopalivo. Nezkoumá se tedy, zda dodavatel skutečně nějaké množství biopaliva do volného daňového oběhu uvedl, či nikoliv. Tato fikce se neuplatní uplynutím lhůty pro podání hlášení. Nastoupí až v okamžiku, kdy celní úřad vyzval dodavatele pohonných hmot k podání hlášení a stanovil náhradní lhůtu pro podání hlášení a dodavatel pohonných hmot ani na tuto výzvu ve stanovené lhůtě nereagoval a hlášení nepodal. V takovém případě celní úřad při stanovení pokuty vychází z toho, že nebylo dodáno žádné biopalivo. Obdobný princip se navrhuje zakotvit také v případě nepodání oznámení podle § 19b.

K bodu 7 (§ 19 odst. 10)

Odstavcem 10 dochází k reformulaci pokuty z nedodaného objemu biopaliv. Pokuta podle tohoto ustanovení nastupuje v případě, že dojde k nesplnění povinnosti podle § 19 odst. 1. Stávající ustanovení neumožňuje celnímu úřadu jakkoli v rámci správního uvážení zvážit, zda pokutu uloží či nikoli. Taktéž zde není prostor pro správní uvážení ohledně výše pokuty. Není proto důvod, aby povinnost uhradit pokutu vznikala až na základě platebního výměru (rozhodnutí) celního úřadu. Proto se zakotvuje, že povinnost uhradit pokutu vzniká přímo ze zákona nesplněním stanovené povinnosti. Toto rozhodnutí celního úřadu o povinnosti ji uhradit má toliko deklaratorní charakter.

Splatnost pokuty zůstává zachována ve lhůtě 30 dnů ode dne oznámení platebního výměru. Oznámení je zde nutno chápat v souladu s § 101 odst. 6 daňového řádu jako doručení rozhodnutí nebo jiný zaprotokolovaný způsob seznámení příjemce s obsahem rozhodnutí.

I nadále se bude pokuta podle § 19 odst. 10 řídit procesním režimem daňového řádu. Zde je nutné poznamenat, že tato pokuta není klasickou pokutou v rámci správního trestání, ale platebním deliktem v procesním režimu daňového řádu.

Pro výpočet výše pokuty lze využít Pomůcku pro výpočet poplatku za neuvedená biopaliva pro dopravní účely Generálního ředitelství cel dostupnou zde: <http://www.celnisprava.cz/cz/dane/biopaliva/Stranky/default.aspx>.

K bodu 8 (§ 19a až 19e)

Neplnění povinnosti uvést povinný podíl biopaliv na trh přináší výraznou ekonomickou výhodu (0,30 – 0,40 Kč/litr) pro subjekty, které tuto povinnost neplní. Získávají tak jednak neoprávněnou konkurenční výhodu při kalkulaci prodejních cen, kdy mohou nabídnout cenu výrazně nižší, a také dodatečné finanční prostředky k nákupu dalšího množství pohonných hmot, kdy při obchodu s nimi páchají daňové úniky na více daních.

Zkrácení stanoveného období významným způsobem přispěje k omezení nakládání s biopalivy v rozporu se zákonem o ochraně ovzduší, včetně významného snížení výše případného nedoplatku na pokutě z nedodaného objemu paliv v případech, kdy dodavatel pohonných hmot dlouhodobě uvádí do volného daňového oběhu pohonné hmoty, aniž by zákonem stanovenou povinnost ve sledovaném období splnil. V praxi nastávají i případy, kdy subjekt ukončí v průběhu stanoveného období činnost a pokutu za nedodaná biopaliva není na kom vymáhat.

Z tohoto důvodu se vedle stávající povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok uvedené v ustanovení § 19 nově navrhuje zavést i povinnost zajistit minimální množství biopaliv již v průběhu kalendářního roku.

K § 19a (povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku)

K odstavci 1

Dodavateli pohonných hmot se zavádí povinnost uvádět minimální množství biopaliv do pohonných hmot uváděných do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely nebo do pohonných hmot na daňové území České republiky dodávané z jiného členského státu již v průběhu kalendářního roku. Výše této povinnosti se odvíjí ze stávající povinnosti uvedené v ustanovení § 19 odst. 1. Dodavatel pohonných hmot je povinen za příslušné období zajistit, aby v pohonných hmotách uváděných do volného daňového oběhu pro dopravní účely v průběhu sledovaného období bylo obsaženo alespoň 70 % minimálního množství biopaliva uvedeného v § 19 odst. 1. To odpovídá množství biopaliva ve výši 2,87 % (zaokrouhleně 2,9 %) objemových z celkového množství motorových benzinů přimíchaných do motorových benzinů, a množství biopaliva ve výši 4,2 % objemových z celkového množství motorové nafty přimíchaných do motorové nafty. Splnění této povinnosti je vždy sledováno za příslušné období, které je stanoveno v § 19a odst. 2.

K odstavci 2

V odstavci 2 se stanovují období, v rámci kterých se sleduje splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku stanovené v odstavci 1. Úroveň plnění této povinnosti se sleduje za období prvního kalendářního čtvrtletí (období od ledna do března), prvního pololetí (období od ledna do června), a tří kalendářních čtvrtletí (období od ledna do září). V rámci těchto období se nezávisle na sobě posuzuje, zda byla daná povinnost splněna.

K odstavci 3

Odstavec 3 upravuje podobně jako nově upravený § 19 odst. 6 zákona o ochraně ovzduší podmínku, že pro splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku jsou zohledňována pouze biopaliva, která splňují kritéria udržitelnosti. Zároveň se ve vztahu k nově upravené povinnosti dle § 19 odst. 6 navrhuje stanovit, že pro splnění povinnosti uvedené v odst. 1 mohou být použita výhradně biopaliva, která pro splnění této povinnosti nebyla dosud zohledněna a která byla na daňovém území České republiky spotřebována.

K odstavci 4

Odstavec 4 upravuje stejně jako ustanovení § 19 odst. 7 zákona o ochraně ovzduší výjimku z dodání povinného množství biopaliv na trh při obměňování státních hmotných rezerv.

K § 19b (oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku)

K odstavci 1

V odstavci 1 je dodavateli pohonných hmot stanovena povinnost podat oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku. Oznámení se podává do 30 dnů po skončení příslušného období (do 30. dubna, do 30. července a do 30. října). Toto oznámení podává dodavatel pohonných hmot za každé příslušné období zvlášť. Oznámení podá dodavatel pohonných hmot svému místně příslušnému celnímu úřadu.

Oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku je podáním podle správního řádu. Obecné náležitosti podání je tak třeba hledat v § 37 a dalších správního řádu.

K odstavci 2

Stanovuje se, že oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku se podává elektronicky. V jakém formátu bude dodavatel pohonných hmot podání činit a jakou bude mít toto podání strukturu, zveřejní Generální ředitelství cel na svých internetových stránkách. Jedná se o obdobnou úpravu, která se navrhuje pro hlášení podle ustanovení § 19 odst. 9.

K odstavci 3

Obdobně jako v případě hlášení podle § 19 odst. 9 se i v oznámení budou uvádět údaje týkající se plnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv. Rozdíl oproti hlášení spočívá v šíři oznamovaných údajů, neboť oznámení se podává pouze za příslušná období, nikoli za celý kalendářní rok.

K odstavci 4

V odstavci 4 se konstruuje právní fikce pro případ nepodání oznámení. Pokud dodavatel pohonných hmot nepodal oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku, hledí se na pohonné hmoty tímto dodavatelem uvedené do volného daňového oběhu pro dopravní účely nebo na pohonné hmoty, které dodal na daňové území České republiky, jako na pohonné hmoty, které neobsahují žádné biopalivo. Stručně řečeno tato fikce zakotvuje, že v uvedených nebo dodaných pohonných hmotách není biopalivo žádné. Nezkoumá se, zda dodavatel pohonných hmot skutečně nějaké množství biopaliva do volného daňového oběhu uvedl, či nikoliv.

Tato fikce je důležitá pro následný výpočet jistoty uvedený v § 19c odst. 2.

Vzhledem k tomu, že jednotlivá příslušná období se vždy v určité části překrývají, může dodavatel pohonných hmot, pokud za příslušné období oznámení nepodal, údaje za toto období uvést v oznámení za následující příslušné období. To ho však nikterak nezbavuje povinnosti poskytnout jistotu za příslušné období, za které nepodal oznámení, v plné výši (tedy jako by neuvedl biopalivo žádné).

Část věty za středníkem směřuje na situace, kdy dodavatel pohonných hmot podal oznámení za jedno příslušné období, ale za následující příslušné období již ne. Vzhledem k tomu, že za první příslušné období bude mít celní úřad údaje o množství biopaliva k dispozici, konstruuje se fikce pouze za tu část příslušného období, která není daty z oznámení podložena. Jinými slovy povinnost uvést minimální množství biopaliv podle § 19a odst. 1 nesplnil pouze za tu část příslušného období, resp. za ty kalendářní měsíce tohoto příslušného období, které nebyly zohledněny v rámci oznámení za jiné příslušné období.

K § 19c (jistota)

V souvislosti s novou povinností zajistit minimální množství biopaliv již v průběhu kalendářního roku se zakotvuje i povinnost poskytnout jistotu. Jistota se poskytuje za každé příslušné období (leden až březen, leden až červen a leden až září), v němž dodavatel pohonných hmot nesplnil v plném rozsahu povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku (srov. § 19a odst. 1). Celkem tak v kalendářním roce mohou vzniknout maximálně 3 jistoty, jedna za každé příslušné období.

Celý mechanismus fungování jistot v kalendářním roce si lze představit jako jakýsi odměrný válec, který se buď plní, nebo vyprazdňuje v závislosti na tom, jak dodavatel pohonných hmot plní svoji povinnost stanovenou v § 19a odst. 1.

Níže jsou uvedeny pro názornost dva jednoduché příklady, na nichž lze zjednodušeně ukázat výpočet výše jistoty.

Příklad č. 1: proměnlivá jistota

Dodavatel pohonných hmot uvedl do volného daňového oběhu v **příslušném období leden až březen** celkem 50 l pohonných hmot typu motorová nafta, ve kterých byl obsažen 1 l FAME. Zákonem stanovený podíl biopaliv uvedený v pohonných hmotách je v tomto případě 4,2 %.

Zákonem stanovené množství biopaliva lze tedy spočítat následovně:

$$\text{zákonem stanovené množství biopaliva} = (50 \times 4,2)/100 = 2,1 \text{ litrů}$$

Vzhledem k tomu, že dodavatel pohonných hmot uvedl do volného daňového oběhu pouze 1 l výše uvedeného FAME, nebyla splněna povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku, a dodavatel pohonných hmot je tak povinen zaplatit jistotu, jež se vypočte jako součin množství nedodaného biopaliva v litrech a částky 40 Kč, v tomto případě tedy 1,1 litrů \times 40 Kč. Dodavatel pohonných hmot je tedy povinen poskytnout jistotu ve výši 44 Kč.

V následujícím **příslušném období leden až červen** uvede dodavatel pohonných hmot do volného daňového oběhu celkem 80 l pohonných hmot typu motorová nafta, ve kterých je obsaženo 1,5 l FAME. Zákonem stanovený podíl biopaliv uvedený v pohonných hmotách je stejně jako v předchozím období 4,2 %.

$$\text{zákonem stanovené množství biopaliva} = (80 \times 4,2)/100 = 3,36 \text{ litrů}$$

Dodavatel pohonných hmot ani v tomto období nesplnil zákonnou povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku, a je tedy povinen zaplatit jistotu, jejíž výše se vypočte jako součin množství nedodaného biopaliva v litrech a částky 40 Kč. Dodavatel pohonných hmot je povinen poskytnout jistotu ve výši 74,4 Kč $[(3,36 - 1,5) \times 40]$. Výše poskytnutých peněžních prostředků se tak oproti předchozímu příslušnému období zvýší.

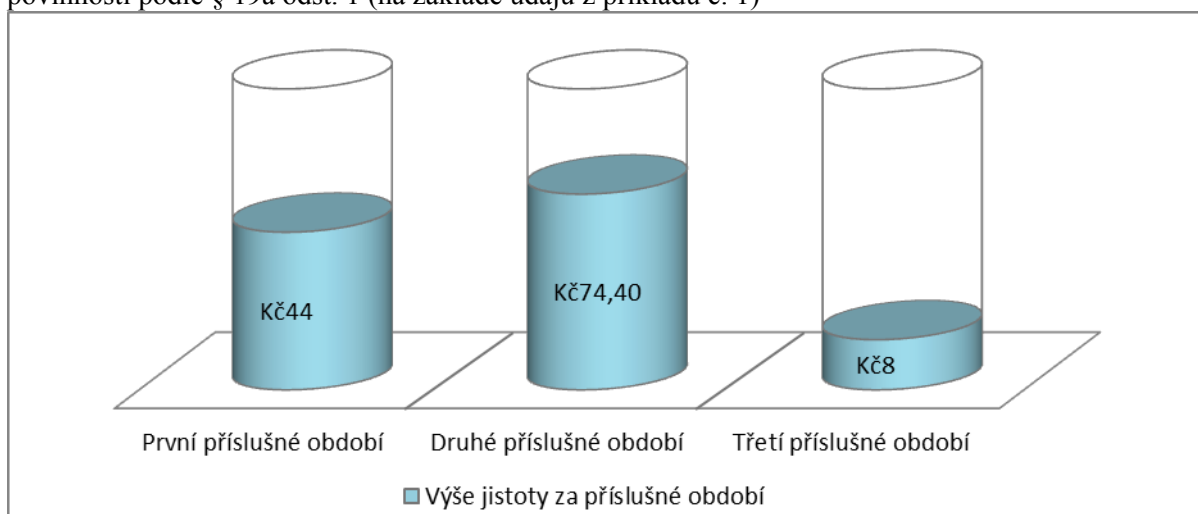
V posledním **příslušném období leden až září** uvede dodavatel pohonných hmot do volného daňového oběhu celkem 100 l pohonných hmot typu motorová nafta, ve kterých je obsaženo 4 l FAME. Zákonem stanovený podíl biopaliv uvedený v pohonných hmotách je stejně jako v předchozích obdobích 4,2 %.

$$\text{zákonem stanovené množství biopaliva} = (100 \times 4,2)/100 = 4,2 \text{ litrů}$$

Dodavatel tedy ani v tomto období nesplnil svou zákonnou povinnost, a je tedy povinen poskytnout jistotu ve výši 8 Kč $[(4,2 - 4) \times 40]$. Výše deponovaných peněžních prostředků se tak oproti předchozímu příslušnému období sníží.

Na níže uvedeném grafu je zobrazen pohyb deponovaných prostředků za nesplnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku. Jednotlivé výše jistot odpovídají míře nesplnění této povinnosti podle výše uvedeného příkladu. Výše deponovaných prostředků za dané období je vždy konečná, resp. nedochází ke sčítání jednotlivých jistot, ale k nahrazování jedné jistoty druhou. Zde je důležité upozornit, že jistoty vznikají vždy až po skončení příslušného období, v grafu jsou však uvedeny k jednotlivým příslušným obdobím, za něž vznikají.

Graf č. 1: Pohyb výše jistot za příslušná období jednoho kalendářního roku v závislosti na plnění povinnosti podle § 19a odst. 1 (na základě údajů z příkladu č. 1)

Příklad č. 2: zánik jistoty

Dodavatel pohonných hmot uvedl do volného daňového oběhu v **příslušném období leden až březen** celkem 50 l pohonných hmot typu motorová nafta, ve kterých byl obsažen 1 l FAME. Zákonem stanovený podíl biopaliv uvedený v pohonných hmotách je v tomto případě 4,2 %.

Zákonem stanovené množství biopaliva lze tedy spočítat následovně:

$$\text{zákonem stanovené množství biopaliva} = (50 \times 4,2)/100 = 2,1 \text{ litrů}$$

Vzhledem k tomu, že dodavatel pohonných hmot uvedl do volného daňového oběhu pouze 1 l výše uvedeného FAME, nebyla splněna povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku, a dodavatel pohonných hmot je tak povinen zaplatit jistotu, jež se vypočte jako součin množství nedodaného biopaliva v litrech a částky 40 Kč, v tomto případě tedy $1,1 \text{ litrů} \times 40 \text{ Kč}$. Dodavatel pohonných hmot je tedy povinen poskytnout jistotu ve výši 44 Kč.

V následujícím **příslušném období leden až červen** uvede dodavatel pohonných hmot do volného daňového oběhu 80 l pohonných hmot typu motorová nafta, ve kterých je obsaženo 4 l FAME. Zákonem stanovený podíl biopaliv uvedený v pohonných hmotách je stejně jako v předchozím období 4,2 %.

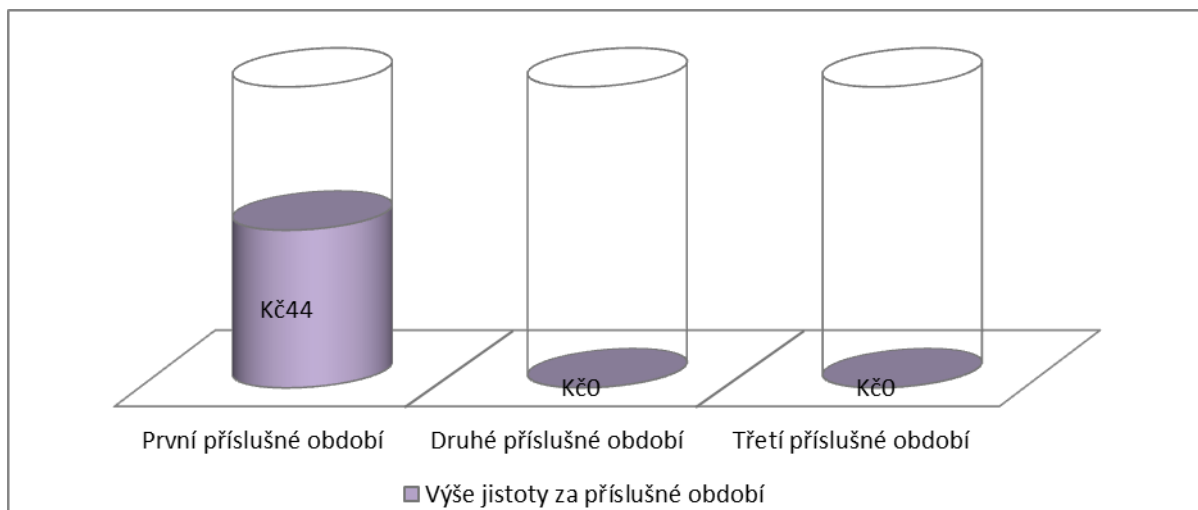
$$\text{zákonem stanovené množství biopaliva} = (80 \times 4,2)/100 = 3,36 \text{ litrů}$$

Dodavatel pohonných hmot splnil svou zákonnou povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku. Do volného daňového oběhu uvedl 4 l FAME, ačkoliv zákonem stanovený podíl odpovídá pouze 3,36 l. V tomto případě jistota nevznikne.

Dne 30. července zaniká jistota za předcházející příslušné období leden až březen. Pokud dodavatel pohonných hmot jistotu za předcházející období uhradil, vznikl mu přeplatek, o jehož vrácení může celní úřad požádat.

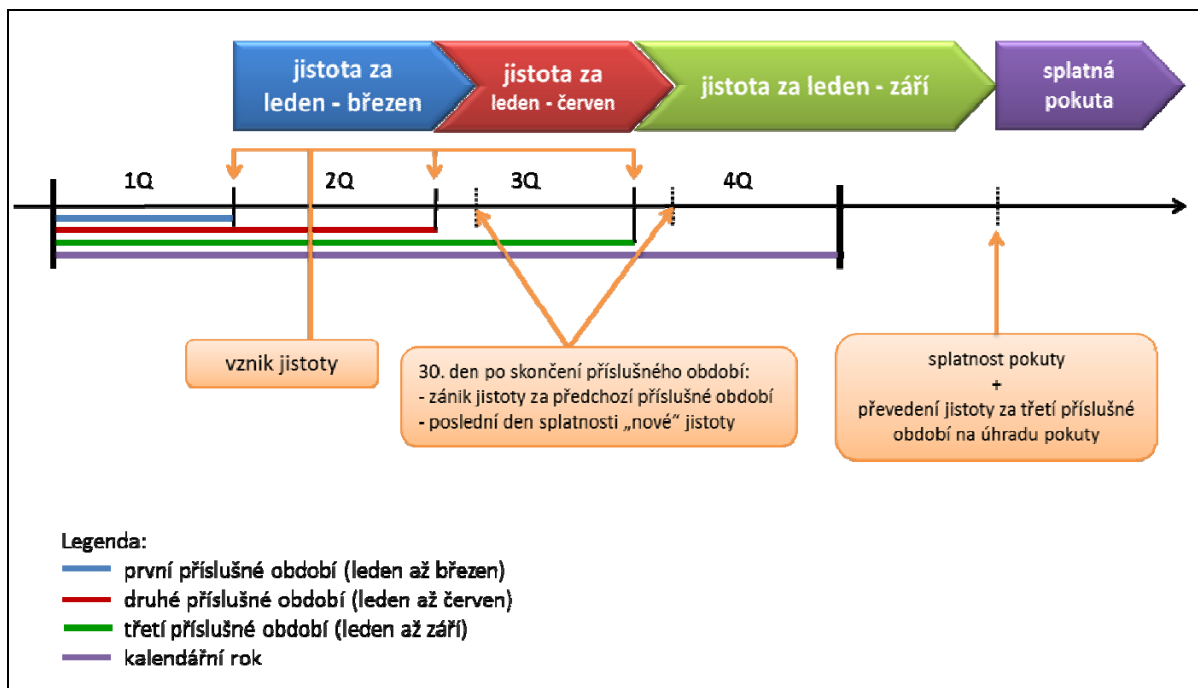
V posledním **příslušném období leden až září** dodavatel neuvedl žádné další pohonné hmoty, jistota tak nevznikne.

Graf č. 2: Pohyb výše jistot za příslušná období jednoho kalendářního roku v závislosti na plnění povinnosti podle § 19a odst. 1 (na základě údajů z příkladu č. 2)

Na následujícím obrázku je stručně znázorněn mechanismus fungování jistot za daný kalendářní rok včetně započtení jistoty na pokutu za nesplnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok (§ 19 odst. 1). Tento mechanismus je znázorněn pro situaci, kdy za každé příslušné období jistota vznikla a následně z titulu nesplnění povinnosti podle § 19 odst. 1 vznikla i pokuta.

Obrázek č. 1: Mechanismus fungování jistot

Jistoty se vždy vážou ke konkrétnímu kalendářnímu roku. Po skončení daného kalendářního roku se vyhodnotí plnění povinnosti uvést minimální množství biopaliv za kalendářní rok (na

základě údajů z podaného hlášení) a v návaznosti na toto vyhodnocení se jistota za poslední příslušné období použije na úhradu pokuty nebo vrátí dodavateli pohonných hmot, splnil-li tuto roční povinnost.

Institut jistoty je třeba vnímat i v kontextu zákona o spotřebních daních. Dodavatel pohonných hmot je vždy buď provozovatelem daňového skladu, nebo oprávněným příjemcem. Pokud dodavatel pohonných hmot neuhradí jistotu, vznikne mu nedoplatek u orgánů Celní správy České republiky. Vzhledem k tomu, že jak provozovatel daňového skladu, tak oprávněný příjemce budou muset splňovat podmínku bezdlužnosti po celou dobu jejich činnosti zejména vůči orgánům Celní správy České republiky, přestanou neuhrazením jistoty tuto podmínku splňovat. Pokud jistotu neuhradí, bude jim z tohoto titulu zrušeno povolení k provozování daňového skladu nebo povolení pro přijímání vybraných výrobků.

K odstavci 1

Cílem navrhované právní úpravy je stanovit povinnost v podobě „peněžní záruky“ těm dodavatelům pohonných hmot, kteří neplní nově zakotvenou povinnost uvedenou v § 19a odst. 1. Pokud tedy dodavatel v příslušném období (srov. § 19a odst. 2) neuvede do volného daňového oběhu pohonnou hmotu se složkou biopaliva v požadované výši, vznikne mu za toto příslušné období povinnost poskytnout jistotu. Jistota vzniká *ex lege* nesplněním povinnosti stanovené v § 19a odst. 1. Jak se tato jistota vypočte, uvádí odstavec 2.

Finanční prostředky budou spravovány na zvláštním účtu celního úřadu, který bude pro tyto účely zřízen. Tímto zvláštním účtem bude účet depozitní. Tato platba nemá charakter úhrady daňové povinnosti, která se provádí na osobní daňový účet. Podobně jako i k institutu zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň (srov. § 150 odst. 4 daňového řádu) nebo k institutu kauce (srov. § 6i odst. 2 písm. a) zákona o pohonných hmotách) se tedy i v tomto případě použije osobního depozitního účtu.

Peněžní prostředky jsou na depozitním účtu po stanovenou dobu deponovány a nemohou se použít na úhradu splatných daňových povinností v souladu s § 154 odst. 2 daňového řádu. Jejich použití je vázáno na zákonem předvídané situace, kterými jsou v případě zákona o ochraně ovzduší zánik jistoty (viz důvodová zpráva k odstavci 5, resp. 6), vrácení jistoty bez žádosti v případě splnění povinnosti podle § 19 odst. 1 (viz § 19d) nebo převedení jistoty na splatnou pokutu (viz § 19e).

K odstavci 2

Stanovuje se způsob výpočtu jistoty, který koresponduje s výpočtem pokuty podle § 19 odst. 10. Jistota se vypočte jako součin množství nedodaného biopaliva (v litrech) a částky 40 Kč. Množství nedodaného biopaliva je určeno buď prostřednictvím základního pravidla uvedeného v § 19a odst. 1 nebo na základě právní fikce v souladu s § 19b odst. 4. V prvním případě si dodavatel pohonných hmot toto množství vypočte jako rozdíl množství biopaliva, které skutečně uvedl do volného daňového oběhu nebo které na daňové území České republiky dodal, a minimálního množství biopaliva stanoveného v § 19a odst. 1. V druhém případě, tedy v případě právní fikce podle ustanovení § 19b odst. 4, se množství nedodaného biopaliva bude rovnat množství biopaliva stanovenému v § 19a odst. 1.

K odstavci 3

Odstavec 3 upravuje splatnost jistoty. Jistota je splatná do 30 dnů po skončení příslušného období, za které dodavatel pohonných hmot povinnost podle § 19a odst. 1 nesplnil. Po uplynutí posledního dne splatnosti se neuhrazená částka jistoty stává nedoplatkem (srov. § 153 odst. 1 daňového řádu). Splatnost jistoty je stanovena do 30 dnů po skončení příslušného období stejně jako povinnost podat celnímu úřadu oznámení o splnění povinnosti

zajistit minimální množství biopaliva v průběhu kalendářního roku. Nastavení totožné lhůty pro podání oznámení a splatnosti je možné vzhledem ke skutečnosti, že dodavatel pohonných hmot má všechny údaje potřebné k výpočtu výše jistoty k dispozici. Výši jistoty si tak vypočte sám. Předpokládá se, že stejně jako pro výpočet pokuty, tak pro výpočet jistoty bude k dispozici pomůcka Generálního ředitelství cel. Tuto jistotu složí dodavatel pohonných hmot na zvláštní účet celního úřadu, o němž údaje zveřejní Generální ředitelství cel na svých internetových stránkách.

K odstavci 4

Obecně se zákon o ochraně ovzduší řídí procesním režimem správního řádu, s výjimkou právní úpravy pokuty (§ 19 odst. 10) a jistoty, u níž je v tomto ustanovení explicitně zakotveno, že se řídí daňovým řádem. Z dikce § 2 odst. 3 písm. b) daňového řádu pak plyne, že jistota je daní ve smyslu tohoto ustanovení, neboť se jedná o peněžité plnění, při jehož správě se postupuje podle daňového řádu (nejedná se tedy o peněžité plnění v rámci dělené správy). Z povahy věci se pak pro potřeby právní úpravy jistoty využijí instituty daňového řádu.

K odstavci 5

Dle odstavce 5 jistota za jiné (předcházející) příslušné období zaniká třicátým dnem po skončení příslušného období. Toto ustanovení se použije pouze pro jistoty za první a druhé příslušné období. Jinými slovy jistota za příslušné období leden až březen zaniká 30. července. Obdobně zaniká jistota za příslušné období leden až červen, tedy 30. října. S jistotou za poslední příslušné období, tedy za období leden až září, se naloží v závislosti na tom, zda byla povinnost za kalendářní rok splněna či nikoli, tedy buď bude převedena na úhradu pokuty, nebo bude dodavateli pohonných hmot vrácena (srov. § 19d a 19e).

Jistota za příslušné období zaniká bez ohledu na to, zda vznikla nová jistota za následující příslušné období. V případě, že dodavatel pohonných hmot splní v následujícím období svou povinnost podle § 19a odst. 1, není zapotřebí poskytovat novou jistotu. V případě, že ani v následujícím příslušném období danou povinnost nesplní, dojde *de facto* k nahrazení zaniklé jistoty jistotou novou (opět vypočítanou dle příslušných ustanovení § 19c). Nutno zdůraznit, že se jedná o zánik s účinky *ex nunc*.

Po většinu kalendářního roku bude existovat maximálně jedna jistota. Výjimkou je období od skončení příslušného období do zániku jistoty, tedy doba odpovídající splatnosti nové jistoty. Po tuto dobu existují vedle sebe stará jistota a nově vzniklá jistota za právě skončené příslušné období. Jistota nemůže zaniknout dříve, než je podáno oznámení o splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku, neboť až v tomto okamžiku je známo, zda byla povinnost za právě skončené příslušné období splněna či nikoli. V duchu zásady hospodárnosti budou v případě vzniku nové jistoty poskytnuté peněžní prostředky zaniklé jistoty použity na úhradu nové již splatné jistoty. To plyne z faktu, že v okamžiku zániku staré jistoty a v okamžiku uplynutí splatnosti nové jistoty (tyto okamžiky splývají) se na kreditní straně objeví složené prostředky zaniklé jistoty, které lze chápat jako přeplatek dodavatele pohonných hmot (srov. § 154 daňového řádu), a na debetní straně se objeví předpis ve výši nové jistoty, kterou lze chápat jako nedoplatek dodavatele pohonných hmot (srov. § 153 daňového řádu). V jednom okamžiku tak dojde na jednom osobním depozitním účtu ke vzájemnému započtení pohledávky dodavatele pohonných hmot z titulu zániku staré jistoty a jeho dluhu z titulu nové jistoty.

Jistota za předcházející příslušné období tak může být „nahrazena“ buď novou jistotou (zde pomíjíme dočasnou paralelní koexistenci dvou jistot), nebo jako taková zanikne, bude-li povinnost podle § 19a odst. 1 za dané příslušné období splněna. Jistota zaniká ke stejnému

dni, ke kterému se váže splatnost případné nové jistoty. Finanční prostředky ze „staré“ jistoty se tak tímto okamžikem započítají na novou jistotu (nebyla-li opět splněna povinnost dle § 19a odst. 1), nebo se stanou přeplatkem dodavatele pohonných hmot (byla-li splněna povinnost dle § 19a odst. 1). Přeplatek může vzniknout buď tím, že dodavatel pohonných hmot splnil povinnost ve výši odpovídající ustanovení § 19a odst. 1 v plné výši, nebo tím, že rozdíl mezi novou jistotou a jistotou starou je kladný (tedy že dodavatel pohonných hmot zvýšil plnění povinnosti uvedené v § 19a odst. 1). Pro vrácení přeplatku se použijí ustanovení daňového řádu. O vrácení vratitelného přeplatku může dodavatel pohonných hmot požádat místně příslušný celní úřad na základě ustanovení § 155 daňového řádu. Vratitelným se přeplatek stane po provedení testu vratitelnosti (srov. § 154 odst. 2 daňového řádu), tedy poté, co jsou uhrazeny případné nedoplatky dodavatele pohonných hmot u celního úřadu nebo jiných správců daně v případě, že tito své nedoplatky přihlásí.

Vzhledem ke skutečnosti, že jistota zaniká s účinky *ex nunc*, nelze případné provedené exekuční úkony týkající se nedoplatku vzešlého ze zaniklé jistoty považovat za neoprávněné ve smyslu § 254 odst. 2 daňového řádu.

K odstavci 6

Účinky provedených exekučních úkonů, které byly učiněny v příslušném období, zůstávají zachovány i pro následující příslušné období. Tedy pokud bude přistoupeno k vymáhání jistoty např. za první příslušné období, resp. období leden až březen, účinky doposud vykonaných právních kroků budou trvat i po další období. Z tohoto důvodu není nutné provádět v souvislosti s nahrazením jistoty za leden až březen jistotou za leden až červen všechny učiněné kroky v rámci vymáhání jistoty za dřívější období opakovaně.

Vzhledem ke skutečnosti, že jistota zaniká s účinky *ex nunc*, nelze případné provedené exekuční úkony týkající se nedoplatku vzešlého ze zaniklé jistoty považovat za neoprávněné ve smyslu § 254 odst. 2 daňového řádu.

Ačkoli jistota zanikne, nemá tento zánik vliv na dosud neuhrazenou část této jistoty, tj. nedoplatek, pokud bude existovat nedoplatek na jistotě za následující příslušné období. Jinak řečeno, nedoplatek za předchozí příslušné období splyne s nedoplatkem za následující příslušné období. Případné exekuční úkony týkající se původního nedoplatku zůstávají zachovány. Úhrada původního nedoplatku (ať už dobrovolná či nedobrovolná) se započítává na úhradu nedoplatku na novější jistotě. Z hlediska pořadí úhrady se totiž jedná o starší nedoplatek, takže získané finanční prostředky se v souladu s § 152 daňového řádu zapravují nejprve na tuto část nedoplatku.

K § 19d (vrácení jistoty v případě splnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok)

V ustanovení je řešeno, co se stane se složenou jistotou v situaci, kdy dodavatel pohonných hmot splní svou povinnost zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok podle § 19 odst. 1. Jistota, kterou byl dodavatel pohonných hmot na základě ustanovení § 19c povinen složit na zvláštní účet celního úřadu, zaniká a stává se přeplatkem dodavatele pohonných hmot. Následně bude tento přeplatek podroben testu vratitelnosti dle obecné právní úpravy daňového řádu (srov. § 154 odst. 2 daňového řádu). Pakliže vznikne vratitelný přeplatek, celní úřad jej dodavateli pohonných hmot vrátí bez žádosti do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro podání hlášení.

K § 19e (použití jistoty v případě nesplnění povinnosti zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok)

Stanovuje se postup použití složené jistoty v případě, že dodavatel pohonných hmot nesplní povinnost zajistit minimální množství biopaliv za kalendářní rok podle § 19 odst. 1. Nesplní-li dodavatel pohonných hmot tuto povinnost, vznikne mu povinnost uhradit pokutu z nedodaného objemu biopaliv podle § 19 odst. 10. Dle ustanovení § 19e se složená jistota použije k uhrazení této pokuty. Tím dojde *de facto* ke „zkonzumování“ složené jistoty.

Bude-li složená jistota vyšší než pokuta, stane se ta část jistoty, která nebyla použita na úhradu pokuty, přeplatkem dodavatele pohonných hmot a budou se na ni aplikovat obecná ustanovení daňového řádu o přeplatku a jeho vracení (srov. § 154 a 155 daňového řádu).

K bodu 9 (§ 20 odst. 2)

Navrhovaná úprava je legislativně technického charakteru. Možnost plnit povinnost snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot prostřednictvím čistých biopaliv či směsných paliv vychází již ze stávající právní úpravy, tedy nedochází k zavedení nové možnosti. K tomuto zpřesnění dochází, aby se zabránilo případným výkladovým nejasnostem.

K bodu 10 (§ 20 odst. 6)

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která vychází z vložení nového odstavce 2.

K bodu 11 (§ 20 odst. 7)

V odstavci 7 se navrhuje explicitně stanovit, že pro splnění povinnosti uvedené v odstavci 1 mohou být použita výhradně biopaliva, která pro splnění této povinnosti nebyla dosud zohledněna a která byla na daňovém území České republiky spotřebována, jelikož na základě poznatků z praxe bylo identifikováno obcházení zákonem stanovené povinnosti tím, že totéž biopalivo je opakovaně uváděno do volného daňového oběhu nebo dopravováno ve volném daňovém oběhu z jiných členských států na území České republiky a následně opakovaně započteno pro splnění dané povinnosti. Zároveň dochází k drobné reformulaci věty druhé tak, aby bylo postaveno na jisto, že se jedná o kritéria udržitelnosti.

K bodu 12 (§ 21 odst. 1)

Ustanovení § 21 odst. 1 stanovuje, která biopaliva musí splňovat kritéria udržitelnosti. Ustanovení § 19 zakotvuje, že pohonné hmoty pro dopravní účely, které jsou uváděny do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky nebo dopravovány na daňovém území České republiky, musí obsahovat určité procento biopaliv, jež splňují kritéria udržitelnosti. Vzhledem k tomu, že povinnost zajistit minimální množství biopaliv v průběhu kalendářního roku vychází z úpravy § 19, je tatáž úprava promítnuta do § 19a odst. 4. Tento novelizační bod tak doplňuje odkaz na § 19a tak, aby úprava byla vnitřně jednotná.

K bodu 13 (§ 21 odst. 8)

Jedná se o legislativně technickou změnu, která nikterak nemění zavedenou praxi.

K bodu 14 (§ 25 odst. 6 písm. h))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která vychází z vložení nového odstavce 2 v § 20.

K bodu 15 (§ 32 odst. 1 písm. g, § 32 odst. 8 úvodní část ustanovení a § 32 odst. 8 písm. b))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která vychází z vložení nového odstavce 2 v § 20.

K bodu 16 (§ 32 odst. 8 písm. e))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která vychází z vložení nového odstavce 2 v § 20.

K bodu 17 (§ 34 odst. 2 písm. d))

Jedná se o legislativně technickou úpravu, která vychází z vložení nového odstavce 2 v § 20.

K čl. IV – přechodné ustanovení

S ohledem na skutečnost, že nová právní úprava s sebou přináší omezení možnosti splnit povinnost zajištění minimálního množství biopaliv za kalendářní rok zahrnutím čistého biopaliva nebo směsného paliva do objemu tohoto minimálního množství biopaliv (srov. navržené znění § 19 odst. 2), stanovuje se časové rozmezí, po které je možné uvedený způsob splnění této povinnosti využít v plné míře. Vzhledem k tomu, že účinnost nové právní úpravy se navrhuje v polovině kalendářního roku, zůstává i pro druhou polovinu roku 2015 zachována možnost splnit povinnost uvedenou v § 19 odst. 1 zákona o ochraně ovzduší uvedením čistého biopaliva v plném rozsahu.

K části čtvrté - účinnost

K čl. V

Účinnost tohoto zákona je navrhována na 1. července 2015. Účinnost částí zákona, které ruší stávající i nově navrhovaná daňová zvýhodnění udržitelných biopaliv, je vzhledem ke znění Programu navržena od 1. ledna 2021. Pokud bude žádoucí i po tomto datu daňová zvýhodnění udržitelných biopaliv realizovat, bude nutné v dostatečném předstihu vypracovat případné znění nového, respektive navazujícího Programu.

V Praze dne 23. února 2015

Mgr. Bohuslav Sobotka, v.r.
předseda vlády

Ing. Andrej Babiš, v.r.
1. místopředseda vlády a ministr financí